Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 25/1320	Łódź, Niedziela 29 Stycznia 1928 r.	זעקסטער יאהרגאנג	לאדז, זונטאג ז׳ שבט תרפ״ח	Nr. 25/1320

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71.
Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI - LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE. ZAŁ. 1846.

קלוי פון די קארנאוואל-פערגוויגונגען
אין דער מאסקען-באל פון די פרייוויליגע פייערלעשער,

וואס קומט פאר דעם 1. פעבּרואר ד. י. אין די זאלען פון פילהארמאניע, אנגעשלאסען מיט די זאלען פון רעסטאראן „טעאטראלקע“. 720

צענטר. סוחרים- און פאבּריקאנטען-פערבאנד

אויף לאדזער וואיעוואודזטווא, פיעטריקאווער 10

היינט, זונטאג, דעם 29-טען יאנואר ד. י., 6 א זייגער אין אָווענד קומט פאר אין פעראיינס-לאקאל

פון אדוואקאט

א פארלעזונג זייבּערמאן

וועגען „פערהיטונגס - מיטלען געגען בייזוויליגע באנקראטען“.

צוליב וויכטיגקייט פונ׳ם ענין קומט מאסענווייז! — די פערוואלטונג.

געזעלש. „הזמיר“, אלעע קאשטשושקי 21.

„ליטעראַרישע אָווענדען“

צווייטע פארלעזונג.

היינט, זונטאג, דעם 29-טען יאנואר האלב 9 אין אָווענד וועט .... רעפערירען א. ד. ט.: ....

ד״ר. מ. פריילינג „יודען אין דייטשען טעאטער“

איינגאנג פריי! 745 איינגאנג פריי!

ציוניסטישע ארגאניזאציע אין לאדז.

היינט, זונטאג, דעם 29-טען יאנואר, 4 א זייגער נאכמיטאג קומט פאר אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע (צעגעלניאנא 4)

די אלגעמיינע פערזאמלונג

פון די מיטגלידער פון דער ארגאניזאציע מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג:

1) ערעפנונג און וואהלען פון פרעזידיום, 2) בעריכט פון ציוניסטישען קאמיטעט, 3) בעריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע, 4) דיסקוסיעס, 5) וואהלען פון א נייעם ציוניסטישען קאמיטעט, רעוויזיאנס-קאמיסיע און פארטיי-געריכט, 6) פארשלאגען.

בעמערקונג: ווען די פערזאמלונג וועט נישט צושטאנדקומען אין דערמאהנטען טערמין וועט זי פארגעקומען צום צווייטען טערמין דעמזעלבען טאג 6 א זייגער אין אָווענד ביי יעדער צאהל אנוועזענדע. דאס רעכט אנטיילצונעהמען אין דער אלגעמיינער פערזאמלונג האבען אלע מיטגלידער, וואס האבען בעצאהלט דעם מיטגלידס-בייטראג פאר׳ן יאהר תרפ״ז. 713

אכטונג, שטעפער-מייסטער!

היינט, זונטאג, דעם 29 יאנואר פינקטליך 8 א זייגער אין אָווענד קומט פאר אין דער האנדווערקער צענט-אלע פאלודניאָווע 4

א פערזאמלונג

מיט א זעהר וויכטיגען טאג-ארדנונג, אלע מיטגלידער ווערען געבעטען צו ערשיינען מיט אכטונג די פערוואלטונג. 732

פאריין פון כאלופניקעס און האנדווערקער זאכאדניע 66

מיר רופען די האנדווערקער און כאלופניקעס פון אלע פאכען, ווי: שניידער, שוסטער, טישלער, וועבער, שלאסער, וועש-נייערינס א. אז. וו. מיטגלידער און נישט-מיטגלידער צו קומען היינט זיך רעגיסטרירען אין אונזער פעראיין אויף דער קויהלען-שטיצע, וואס ווערט פערטיילט דורך דער גמינע.

פערזוימט נישט, ווארום היינט איז דער לעצטער טאג!

פאך-פערזאמלונגען קומען פאר:

מאנטאג, ד. 30. יאנ. 7 אוו. דאמען-מאגאזין;
„ 30. „ 7 „ בעשטעלט;
דינסטאג, ד. 31. יאנ. 7 אוו. שטריקער;
„ 31. „ 7 „ וועבער;
שבת, ד. 4. פעבר. 6 אוו. מענער-מאגאזין.

א באלקאן-צימער

מיט אדער אהן מעבעל, א בעזונדער איינגאנג אויף עק זשעלאנא און לוטא צו פארדינגען. זיך צו דערוויסען אין אדמינ. פון „נייעם פאלקסבלאט“. 677

זעלבסטשטענדיגער

בוכהאלטער-

בילאנסיסט, קארעספאנדענט וויל צוליב שבת-רוה ענדערן אנ׳ערשטעל. פירמע אויף א יודישען פאסטען. אפערטען אבצוגעבען אין אדמיניסטר. אונטער „Der“

א קוואליפיצירטער

דאמען-מאגאזין-שניידער

ער זאל אויך קענען שניידען און פאסען געהאלט. יעהרליך ווערט געזוכט ביי ד. לענגא, 6 פעטריקאווער 6.

לעכער

צו נעהמען אויף דער מאשין ווערען אנגענומען ביי

ג. נארדמאן

29 צעגעלניאנא 29

אכטונג, הויזירער!

ביים צענטר. קליין-הענדלער-פערבאנד

היינט, זונטאג, דעם 29. ד. ח., פינקטליך 10 א זייגער פריה קומט פאר

אן אלגעמיינע פערזאמלונג

אין לאקאל פון צענטר. קליינהענדלער-פערבאנד (זאוואדזקא 5) וועגען די זעהר ברענענדיגע פראגע פון די ביכלעך.

מיר בעטען אייך פינקטליך צו קומען. — די פערוואלטונג.

בעמערקונג: מיר בעטען אויך מיטצוברענגען די ביכלעך. 727

8-טונג בעקער-מייסטער

ביים צענטראלען האנדווערקער-ראט זאוואדזקא 5.

היינט, זונטאג דעם 29 יאנואר פינקטליך 6 א זייגער אווענד קומט פאר אין לאקאל פון האנדווערקער - ראט זאוואדזקא 5

אן אלגעמיינע פערזאמלונג

מיט פאלגענדע טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג, 2) וועגען צעכען-געזעץ וועט רעפערירען ראטמאן אדוו. ווייצמאן, 3) שטייערן וועט רעפערירען ה׳ זשעפקאוויטש, 4) סאניטארנע צושטאנד וועט רעפערירען ד״ר הערשפינקעל, 5) פערשידענעס. 726

בעמערקונג: מיר בעטען פינקטליך צו ערשיינען — די פערוואלטונג.

צענטר. קליינהענדלער-פעראיין, זאוואדזקא 5

מאכט בעקאנט אלע איהרע ארימע מיטגלידער און נישט-מיטגלידער, וועלכע נויטיגען זיך אין

קויהלען-שטיצע,

אז זיי זאלען היינט, זונטאג קומען אין פעראיין זיך רעגיסטרירען פון 9 פריה ביז 10 אווענד.

געדענקט, אז היינט איז דער לעצטער טערמין פון דער רעגיסטראציע.

730 די פערוואלטונג.

ב״ה.

לאשר שאלוני מכמה מקומות בסביבותינו אודות המכתב מא״י הנדפס זה איזה שבועות בעתון „דער יוד“ ושם נזכר גם שמי כי בהיותי בא״י עמלתי לתקן הגזל והעושק הנעשה שם. ולמען האמת ולמען כבוד יקירי ירושלים הנני מוכרח להודיע, כי אין לי שום ידיעה בזה ונהפוך הוא כי נוכחתי לדעת כי חלוקת המעות (הבא לשם מפולין) מתנהג בסדר ומשטר נכון עצהיו״ט בלי שום נפתל ועקש. נאום מנחם מענדיל אלטער חופ״ק פאביאניץ. 710

Ostrzeżenie.

Niniejszym ostrzegamy przed nabyciem następujących akcji **T-wa Akc. M. A. Wiener w Łodzi:**

№№ 101/110, 961/3, 981/1220, 965/7, 301/20, 1381/1620, 2991/3, 701/10, 1781/2020, 1221/1260, 1621 80, 2021/80, 2181/2240, 785/800, 821/4, 481/2, 483 92, 2994, 1/40, 201/40, 601/40, 661/80, 649/58, 659/60, 681/88, 825/840, 841/60, 881/84, 421/60, 2995 99, 689/98 i 81/90, **które zostały podstępem od nas wyłudzone.**

Skutki prawne zastrzega się.

Spadkobiercy b. p. M. A. Wienera.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז נעכטען, שבת, דעם 28-טען יאנואר ד. י. געשטארבען אין בליהענדען עלטער פון 29 יאהר מיין ליבע און אונפערגעסליכע טאכטער, שוועסטער און טאנטע

נ.ע. מאניא ווראצלאווסקא

די לויה קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 29-טען יאנואר, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז זאוואדזקא 27, וועגען וואס עס טיילען מיט אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע. 712

גרויסע וואהל-ארבייט אין ווארשא

גע'פסל'ט די ליסטע פון רעכטע „פועלי-ציון". - ווידער קאנפיסקירט דעם „היינט". - די נאציאנאלע מינדערהייטען האבען נישט וואו צו מאכען קיין מיטינגען. - רעוויזיע אין לאקאל פון ציוניסטישע ארגאניזאציע.

ווארשא, 28. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). פרייטאג איז אונטער'ן פארזיץ פון גענעראל-וואהל-קאמיסאר, וויצע-מיניסטער צאר פארגעקומען די פירטע זיצונג פון דער הויפט-וואהל-קאמיסיע.

ביים אנהויב פון דער זיצונג האט דער פארזיצענדער געמאלדען, אז די אויספארשונג בנוגע די קוועסטיאנירטע ליסטעס 13 און 16 איז ווייטער אין גאנג און דער ענין וועט רעפערירט ווערען אויף דער נאהענטער זיצונג.

ווייטער זענען בעשטעטיגט געווארען די סיים-ליסטעס נומער 20, 22, 24, 30, 31, און 34 און א רייה סענאט-ליסטעס. צוליב דעם פעהלען פון א גרויסע צאהל אונטערשריפטען און אנדערע פאר-מאליטעטען זענען ערקלערט געווארען פאר אונגילטיג. די ליסטעס נומער 27 (רעכטע „פועלי-ציון"), 28 (אוקראינער בלאק פון פויערים, ארבייטער און אר-בייטענדע אינטעליגענץ) 35, (ארבייטס-פארטיי פון די מערב-קרעסען און די סענאט-ליסטעס 28 און 35.

אדוו. גרינבוים האט ווייטער קוועס-טיאנירט דעם נאמען פון ליסטע 33, וועלכע רופט זיך „אלגעמיינער יודי-שער נאצ. בלאק". אדוו. גרינבוים האט אנגעוויזען, אז אין דעם דערמאנטען בלאק געהען אריין ריכטונגען, וואס האבען נישט קיין שייכות מיט דעם נאצ-יאנאלען יודענטום. דער מאטיוו איז נישט גענומען געווארען אין אכט און דער נאמען איז בעשטעטיגט-געווארען.

ווארשא, 28 (טעלעפאניש פון אונ-זער קארעספאנדענט) פרייטאג אין אוונד האט אין ציוניסטישען „מרכז" געזאלט פארקומען א מיטינג פון יוגענד, וועלכע איז פאר'ן בלאק פון נאציאנאלע מינ-דערהייטען.

ביים אריינגאנג אין זאל איז גע-שטאנען אנ'אפטיילונג פון פאליציי און קאנטראלירט די פעסער פון די, וועלכע האבען געוואלט אריינגעהען אין זאל. דעפוטאט פארבשטיין האט אינטערווע-נירט און מ'האט איהם געענטפערט, אז די פאליציאנטען האבען קאנטראלירט, אז אין זאל זאלען זיך נישט אריינבע-קומען קיין מינדעריעהריגען.

* * *

נעכטען 4 אזייגער בייטאג האט אין קינא „נאוואשטשי" געזאלט פארקומען א מיטינג פון יודישען בלאק ביים בלאק פון נאציאנאלע מינדערהייטען, אלס רעדנער האט געזאלט ארויסטרעטען יצחק גרינבוים, ווען דער עולם האט זיך אנגעהויבען צוזאמענצוקומען אויפ'ן מיטינג האט מען געטראפען די טיר געשלאסען, באלד איז אנגעקומען יצחק גרינבוים און דער עולם האט פערלאנגט, אז ער זאל האלטען א רעדע אויפ'ן הויף. פאליציי האט אבער אנגעהויבען ארויסטרייבען פון הויף און דער עולם איז אוועק אין ציוניסטישען לאקאל אויף נאלעווקיס 2, וואו דער מיטינג איז פארגעקומען.

ווי ס'האט זיך שפעטער ארויסגע-שטעלט, האט דער דירעקטאר פון „נא-וואשטשי" זיך אפגעזאגט צו געבען דעם זאל פאר מיטינגען פון בלאק.

דער בלאק פון די נאציאנאלע מינ-דערהייטען האט געהאט אפגעדונגען דעם לאקאל פון טעאטער „סקאלא" אויף א רייה מיטינגען. דער דירעקטאר פון „סקאלא" האט נעכטען מיטגעטיילט דעם בלאק, אז ער ברעכט דעם אפמאך און ער וועט דעם לאקאל פאר'ן בלאק נישט אפגעבען.

* * *

דאס קינא „ספלענדיד" האט זיך אפ-געזאגט אפצוגעבען דעם לאקאל פון קינא פאר'ן בלאק פון די נאציאנאלע מינדערהייטען.

* * *

פרייטאג איז ביים פרעזידיום פון אלגעמיינעם יודישען נאציאנאלען בלאק געווען א דעלעגאציע פון דער לאדזער „אגודה". די דעלעגאציע האט געבעטען, אז אויפ'ן ערשטען ארט אין לאדז פון דער ליסטע פון אלגעמיינעם יודישען בלאק זאל געשטעלט ווערען די קאנדי-דאטור פון געוועזענעם דעפוטאט מינצבערג.

* * *

די פראווינץ-אויפלאגע פון דעם זונ-טאג'דיגען (היינטיגען) נומער פון „היינט" איז ווידער קאנפיסקירט גע-ווארען.

* * *

ס'איז קאנפיסקירט געווארען אנ'-אויפרוף פון „פיאסט".

* * *

צווישען פ. פ. ס. און רעכטע „פועלי-ציון" ווערען נעפיהרט אונטערהאנד-לונגען וועגען געמיינזאמע ליסטעס אין פערשידענע וואהל-קרייזען.

* * *

האלב עלף אין אוונד איז פארגע-קומען א רעוויזיע אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. די רעוויזיע האט קיין שום רעזולטאטען נישט גע-געבען.

* * *

היינט עפענט זיך אין ווארשא די קאנפערענץ פון די וואהל - קאמיטעטען פון יודישען בלאק ביים בלאק פון די נאציאנאלע מינדערהייטען.

* * *

עטליכע מיטגלידער פון דער הויפט-וואהל-קאמיסיע זענען ארויסגעפאהרען אין די פערשידענע וואהל-קרייזען, כדי נאכצופארשען די אויטענטישקייט פון די אונטערשריפטען אויף די ליסטעס נומער 13 און 16.

* * *

אין וואהל-קרייז ווארשע — פארשטעט זענען אריינגעטראגען געווארען די ער-שטע 2 ליסטעס: פון פ. פ. ס. און איינ וואוינער פון פראגע און יאבלאנע (?).

* * *

ס'איז פערעפענטליכט געווארען א פער-ארדנונג וועגען פערבאט פון אלקאהאל-פערקויף פאר די וואהלען און אויך אין די טעג פון די וואהלען.

מורא'דיגער נאפט-אויפרייס

60 ארבייטער דער'הרג'עט געווארען.

ניו-יארק, 28 (ספ. טעל.) אין די גרויסע נאפט-מאגאזינען אין מק. קאמער אין שטאט טעקסאס איז פון אונבעוואוסטע סבות פארגעקומען א שרעק-ליכער אויפרייס. 60 ארבייטער זענען אויפ'ן ארט דער'הרג'עט געווארען. די קערפערס פון די אומגליקליכע זענען אין א ים פון פלאמען ארויסגעווארפען-געווארען אויף 8 מעטער הויך.

בעליידיגט ראטענוי'ס אנדענק

אין דייטשען רייכסטאג.

בערלין, 28 (י.ט.א. טעלעגראפיש) אין רייכסטאג איז בעת דער יוסטיץ-דעבאטע אויסגעבראכען א סקאנדאל. בעת דער דעבאטע האט א היטלעראַ-וויעץ פריק געפאדערט צו בעפרייען די מערדער פון ראטענוי און דערביי זיך שענדליך אויסגעדריקט וועגען ראַ-טענוי. ס'איז ענטשטאנען א שרעקליכער טומעל, בעזונדערס אויף די לינקע בענק. און דער רעדנער האט זיך גע-מוזט צוריקציהען.

די רעוויזיע פון מאנאפאל-קאנצעסיעס

אפגעלעגט ביז דעצעמבער 1928.

ווארשא, 28 (טעלעפאניש פון אונ-זער קארעספאנדענט). אין היינטיגען „דזשענניק אוסטאוו" איז פערעפענטליכט א פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט, אז די רעוויזיע פון די מאנאפאל-קאנ-צעסיעס ווערט אבגעלעגט ביז'ן 31 דע-צעמבער 1928.

ס'איז אויך פערעפענטליכט געווארען די פעראָרדנונג פון ארבייטס-מיניסטער-יום וועגען אבשטעלען די עמיגראציע קיין ארגענטינע, צוליב דער ארבייטס-לאזיגקייט, וואס הערשט דארט.

וויצע-פרעמיער אין לעמבערג

ווארשא, 28 (טעלעפאניש). וויצע-פרעמיער בארטעל איז אין פערזענלי-כער אנגעלעגענהייט געפאהרען קיין לעמבערג.

גלה סקאלסקי איז פערמשפט געווארען אויף 10 יאהר שווע-רע טורמע.

מאסקווא, 28 (ספ. טעל.) נעכטען אין אוונד האט דאס העכסטע מאס-קווער געריכט ארויסגעטראגען אנ'אור-טייל געגען דעם פוילישען גלה סקאל-סקי, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען אין אנטי-סאוויעטישער טעטיגקייט. דער גלה סקאלסקי איז פער'משפט געווארען צו 10 יאהר שווערע טורמע און 5 יאהר פערלירען די בירגער-רעכט.

מאסקווע, 28 (ספ. טעל.) די פרע-סע טיילט מיט, אז די פוילישע געזאנד-שאפט אין מאסקווע האט זיך געווענ-דעט צום קאמיסאריאט פון אויסערן-ענינים, אנווייזענדיג, אז ס'איז אונמעג-ליך צו פיהרען די פויליש-רוסישע אונ-טערהאנדלונגען אין אנ'אטמאספערע פון אנטיפוילישע קאמפאניע און פערפאל-גונגען געגען פוילישע גייסטליכע, די געזאנדשאפט האט דערביי אנגעוויזען אויפ'ן פראצעס געגען גלה סקאלסקי.

געשטארבען בלאסקא איבאניעץ.

מענטאן, 28. (ספ. טעל.) היינט האלב 4 פארטאג איז געשטארבען דער בעקאנטער שפאנישער שרייבער בלאס-קא איבאניעץ. איבאניעץ איז געווען א פאליטישער עמיגראנט. ער איז ארויס-געטריבען געווארען פון זיין פאטער-לאנד דורך דעם שפאנישען דיקטאטאר פרימא-דע-ריוועראַ.

איבאניעץ איז אלט געווען 61 יאהר

וואולקאן-אויסברוכען, ערדציטערניש און שטורם-ווינדען

וואולקאנען אין דער גאנצער וועלט האבען אנגעהויבען שפייען מיט פייער. — ערד-ציטערנישען אין איטאליען און דייטשלאנד. — גרויסער שטורם-ווינד אין אמעריקא.

לאנדאן, 28 (ספ. טעל.) דער גרי-כישער וואולקאן סאנטארין, האט נאך א לאנגער צייט אנגעהויבען זיין טע-טיגקייט.

מאסקווא, 28 (ספ. טעל.) דער וואולקאן שעוועליוטש, אויפ'ן מזרח-ברעג פון קאמטשאטקא האט ווידער אנגעהוי-בען זיין טעטיגקייט, ארויסווארפענדיג געוואלדיגע פייער-סלופעס.

ניו-יארק, 28 (ספ. טעל.) עס האט אויסגעבראכען דער וואולקאן אויף דער אינזעל אנעטעפע, די בעפעלקערונג ענטלויפט אין פאנישער שרעק. די לאווא און אש האבען פערשיט א שטח פון 10 מייל.

אמסטערדאם, 23 (ספ. טעל.) לויט טעלעגראפישע מעלדונגען פון באטאוויען האט זיך נאכ'ן לעצטען אויסברוך פון וואולקאן קיאקאטאו, גע-בילדעט א נייער אינזעל הארט נעבען וואולקאן.

רוים, 28. (ספ. טעל.) נעבען מאנטע אמלאטא אין דער פראווינץ טאסקאניא האט מען געפיהלט א שטאר-קע ערד-ציטערניש, וועלכע האט פער-ניכטעט אייניגע הייזער.

אזא ערד-ציטערניש איז אויך פאר-געקומען אין פלארענץ.

בערלין, 28. (ספ. טעל.) אין מזרח-טייל פון שווארצוואלד האט מען געפיהלט א שטארקע ערד-ציטערניש. די שויבען זענען ארויסגעפאלען פון די פענסטער און די הייזער האבען זיך אנגעהויבען וואקלען.

לאנדאן, 28, (ספ. טעל.) מען מעלדעט פון ניו-יארק, אז א שטורם-ווינד, וועלכער האט געבושעוועט אין קאנאדע און אין מזרח-טייל פון די אמעריקאנער שטאטען האט אנגעמאכט גרויסע שאדענס. 10 מענשען זענען אומגעקומען. אין ניו-יארק אליין האט דער שטורם אויסגעהאקט שויבען פאר 250 טויזענט דאלאר. די שטיקלעך גלאז האבען פערוואונדעט 42 פערזאן, די נידריגע גאסען פון ניו-יארק גע-פינען זיך אונטער'ן וואסער.

יודען קענען נאך נישט צוקומען

צו דער מערת המכפלה.

ירושלים, 28. (י.ט.א. טעלעגר.) ידיעה וועגען, דאס די יודען ווערען דער מוסולמענישער אויבער-ראט האט צוגעלאזט צו דער מערת המכפלה איז פערעפענטליכט א קאמוניקאט, אז די נישט ריכטיג.

קייזער ווילהעלמס געבורטס-טאג

ווערט געפייערט דורך העצעס אויף יודען.

בערלין, 28 (י.ט.א. טעלעגרא-פיש) די מאנארכיסטען האבען לכבוד דעם 69 געבורטסטאג פון קייזער וויל-העלם איינגעאָרדענט א פייערונג, אויף וועלכער פיל רעדנער זענען ארויסגע-טראטען מיט העץ-רעדעס.

א זשורנאליסט וואס האט אויסגע-זעהען ווי א יוד איז מערדערליך צו-שלאגען געווארען. פאליציי האט זיך אריינגעמישט און צוריקגעשטעלט די ארדנונג.

פרייז 2 זל. שנעל און רעיעל! פרייז 2 זל.

רעכטס-קאנסולטענטען-ביורא

„באראדא"-„PORADA"

10 פיעטריקאווער 10

אונטער לייטונג פון א לאנגיעהריגען רוטינירטען געריכטס-סעקרעטאר

שרייבט אלערליי ביטען און אפעלאציעס, קלאוזולעס און זאבעזי-פיעטשעניעס. אינפארמירט און שרייבט אין אלערליי מיליטער-ענינים. אויך איבערזעצונגען אין פרעמדע שפראכען. 258

בברכת חמה לבבית אנו מברכים את חבר-הועד שלנו

מר חיים אלתר ארגעוויטש

לנשואיו את העלמה

מרת רוזשא פאלקע

תהא דרכם צלחה וסוגה בשושנים

בשם „צעירי ישראל" בלודז

723 הועד.

קוואליפיצירטע 721

שטאפערינס

פער זאפארט געזוכט. נארוטאוויטשא 83.

מיין ג' פריינד

מאקס אבראמטשיק

צו זיין פערלאבונג מיט

פרל. רעגינא ווייסבלום

א הערצליכען מזל-טוב

709 שמואל ל. שפירא.

איך ווינש גליק און צופרידענהייט אונזער קאסירער פון „נותן לחם"

העררן יצחק פראשקער און פרוי

צו דער בר מצוה פון זייער זוהן --נתן--

פערוו.-מיטגליד דוד ווארצעל און פרוי.

די לאגע אויפ'ן האנדעלס-מארק

די לאגע אויפ'ן

מאנופאקטור-מארק

האט זיך נישט געענדערט. נאכדעם ווי ס'האט זיך אין מיטען יאנואר צטוואס פערבעסערט, און ס'איז געווארען אביסעל א לעבעדיגער בעוועגונג איז די פאריגע וואך ווידער שטילער געווארען. קיין זומער סחורות ווערען נאך נישט איינגעקויפט.

כמעט אלע לאדזער פאבריקאנטען האבען געהעכערט זייערע פרייזען מיט 6–8 און אפילו מיט 10 פראצ. האט עס נישט ארויסגערופען קיין בעוועגונג, הגם מ'האט נאך די סחורות געקענט בעקומען צו די אלטע פרייזען.

ס'איז נאך נישט קלאר, ווי ס'וועט אויספאלען די קאניונקטור צום נייעם סעזאן און די סוחרים איילען זיך נישט מיט די איינקויפען אויף זומער. די קויפס-בעדינגונגען האבען זיך נישט געענדערט און מ'האט ווייטער געצאהלט מיט וועקסלען אויף 3 און אפילו 4 חדשימדיגע טערמינען. א ביסעל האט מען געלייזט פאר ווייסע סחורות און פאר סחורות, וואס געהען א גאנץ יאהר.

מיט קאלאניאל-ארטיקלען

איז א טענדענץ א רוהיגע. אויף איינינגע ארטיקלען זענען די פרייזען געפאלען מייסטענס צוליב דער פערקלענערטער פאדערונג. מ'האט גערעכענט, אז דער קארנאוואל-סעזאן וועט זיין א גינסטיגער פאר'ן קאלאניאל-האנדעל. די ערווארטונגען האבען אבער פערפיהרט און ס'האבען זיך טאקי בעוויזען פראטעסטען. קיין באנקראטען זענען דערווייל נישטא און די פראטעסטען וועלען וואהרשיינליך אויסגעקויפט ווערען, ווען ס'וועלען אדורכגעהן די שוועריגקייטען. די הורט-סוחרים האבען דערווייל אבער בעגרעניצט די קרעדיטען און געבען ארויס סחורה זעהר פארזיכטיג.

אין די פרייזען אויף טיי, קאווע, קאקאא, זענען קיין ענדערונגען נישט איינגעטרעטען, און די טענדענץ איז א רוהיגע. רייז איז עטוואס צוריקגעגאנגען צוליב די גרויסע זאפאסען און ווייל אין דער איצטיגער סעזאן-צייט ווערען איבערהויפט מעהר געברויכט קאשעס און מעהל.

שטארקע ענדערונגען זענען פארגעקומען מיט די איילען, צוליב דער געענדערטער צאל-פאליטיק פון שפאניען, זענען די פרייזען אויף אייל שטארק געפאלען א דאנק דעם, וואס קיין שפאנ ניען מעג מען איצט ארייינפיהרען פערשידענע פעטסען האט מען אבער פון דארט אנגעהויבען ארויספיהרען פיל אייל, אזוי, אז די פרייזען אויפ'ן וועלט-מארק זענען געפאלען ביז אויף 25 פראצ. אין פוילען זענען די פרייזען נישט געפאלען אזוי שטארק, ווייל א בעדייטענדען טייל פון אייל פרייז בילדעט דער צאל (פאר 100 קילאגראם 25 זל.).

שווייצארישער קעז געהט איצט זעהר וועהניג. מיט גרויס ערפאלג ווערט ער ארויסגעשטויסען דורכ'ן היגען, וואס ווערט אויסגעארבייט אין פאמער'ן און אין דאנציג און קאסט ביליגער.

צוליב דער ערלויבניש ארייינצופיהרען פעטס זענען די פרייזען געפאלען, ווייל מ'קען איצט בעקומען וויפיל מ'דארף.

אין אויסלאנד זענען ראדזינקעס-פרייזען געפאלען אויף 25 פראצ. מאנדלען — אויף 7–8 פראצ. ביי אונז אויף 12 פראצ. און מאנדלען אויף 4–5 פראצ. די סיבה — הויכער צאל.

אין אלגעמיין ליידט דער קאלאניאל-מארק פון דער נישט ראציאנעלער קאנטינגענטען פערטיילונג.

לאדזער סחורות קיין טערקיי.

(§) די דירעקציע פון פויזנער יאריד האט דערהאלטען, פון איהר פערטרעטער אין טערקיי, א בעריכט, אז נאכ'ן שטילשטאנד, האט זיך אין יאנואר דארט אנגעהויבען א געוויסע פאדערונג אויף פוילישע טעקסטיל-אויסארבייטונגען. די איטאליענישע פראדוקציע איז ארויסגעשטויסען געווארען אויף א העלפט און איהר ארט פערנעהמען די לאדזער סחורות. ס'פאדערען זיך נייע מוסטערן פון בעסערער קוואליטעט.

געהעכערט די פאטענטען פון אלקאהאל-משקאות.

(–) דער מאגיסטראט האט בעשלאסען אויפ'ן יאהר 1928 צו העכערען דעם שטעטישען צושלאג צו די פאטענטען פון אלקאהאל-מסחר פון 130 אויף 200 פראצענט.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם, האט זיך צום לאוניק פון דער שטייערן-אפטיילונג ה' קוק געווענדעט א דעלעגאציע פון לאדזער דעטאליסטען-פעראיין, וועלכע האט צוגעשטעלט א מעמאריאל פון דער סעקציע ווייך- און בראנפען-הענדלער.

די הענדלער פראטעסטירען געגען דעם בעשלוס און גיבען אן דערביי פאלגענדע מאטיווען: זייט עטליכע יאהר לעבען איבער די סוחרים פון דער בראנזשע א שארפען קריזיס, צוליב דער שטארקער קאנקורענץ, קליינער פראוויזיע פון מלוכה-מאנאפאל און צוליב די גרויסע שטייערן, וואס אמאל ליקווידירען אלץ מעהר סוחרים זייערע אונטערנעהמונגען.

לאוניק קוק האט געענטפערט, אז דער מאגיסטראט האט בעגרעניצטע הכנסות-קוועלען און מוז דעריבער אויסנוצען אלע זיינע רעכט אויף צו בעשטייערען. די פראגע וועט דעצידירט ווערען אויף דער נעהנסטער זיצונג פון שטאט-ראט.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20.

גאסטראלען פון די בעליבטע אמעריקאנער קינסטלער

אננא און היימאן יאקובאוויטש

נור 4 פארשטעלונגען צו פאפולערע פרייזען פון 1 ביז 2.50

היינט, 3.30 נאכמ. פאלעסטינער ליבע

אפערעטע אין 3 אקטען מיט פראלאג פון לילייען.

הויפט-ראלען: מרים—אנא יאקובאוויטש; עדווארד—ה. יאקובאוויטש.

היינט, זונטאג, ד. 29-טען, 9 אווענד—די שטארק-אויסגענומענע פיעסע

בלינדע פריצען

לעבענס-בילד אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון ד"ר בראך.

הויפט-ראלן: בעלא—א. יאקובאוויטש; מאזעגטאל—ה. יאקובאוויטש

מאנטאג, דעם 30 טען, 9 אווענד—אויפ'ן פערלאנג פון פובליקום

„די מאמע פון דער וועלט"

לעבענסבילד אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון זאלאטארעווסקי.

הויפט-ראלען: מרים—אננא יאקובאוויטש; דעווו—ה. יאקובאוויטש.

דינסטאג, דעם 31-טען, 9 אווענד— די לעבעדיגע אמוזירענדע אפערעטע

דער רבי האט געהייסן פריילעך זיין אין 3 אקטען מיט פראלאג פון ה. יאקובאוויטש.

הויפט-ראל „מאנקא"—אנא יאקובאוויטש.

אלע פיעסען זענען רעזשיסירט פון היימאן יאקובאוויטש.

ס'נעהמען אנטייל פרויען: בעזמאן, זעווקינא, מאכאראווסקא, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, בירנבוים, באלבירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, בייהויז, פאליאנסקי, צווייליך. מוזיקאלישע לייטונג: ל. זעלמאן.

אדמיניסטראטאר: א. בעזמאן. ביהנע-לייטער: מאכאראווסקי.

בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין קאסע פון פילהארם.

פון געריכט.

אויסוואורפען.

(–) ביי פערמאכטע טירען איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען דער פראצעס געגען 5 יונגע-לייט: ראדוואנסקי, גנידזינסקי, פליוסקאטא, גאווראנסקי און בענעדיטשאק, וועלכע האבען אין חודש מאי בענעגענט א געוויסע גענאוועפא לאנגער, א פסיכיש קראנקע, זי פערנארט אין „העלענאף" און אלע, נאך דער רייה, זי פערגעוואלטיגט.

דאס געריכט האט פער'משפט ראדוואסקין אויף 3 יאהר טורמע, גנידזינסקי'ן און פליוסקאטא צו אנדערטהאלבען יאהר טורמע, גאווראנסקין און בענעדיטשאק'ען צו יאהר טורמע.

א שטילער שותף פון דער עלעקטראווניע — געהט אפזיצען 2 וואכען.

(–) דעם 21. סעפטעמבער האבען די אנגעשטעלטע אין דער עלעקטראווניע בעמערקט א רעוויזיע פון דער אינסטאליאציע פעסטגעשטעלט אין דער וואוינונג פון א געוויסען ז. א. אויף וואולטשאנסקא 21, אז די אינסטאליאציע איז צוגעטשעפעט צו דער נעץ פון דער עלעקטראווניע, אהן דעם וויסען פון דער עלעקטראווניע.

דער ענין האט זיך געפונען אין געריכט.

צוליב דעם, וואס דער ה' א, האט גוטוויליג בעצאהלט דער עלעקטראווניע וויפיל זי האט איהם געמאנט, האט דאס געריכט פער'משפט דעם „שטילען שותף" פון דער עלעקטראווניע אויף 2 וואכען ארעסט.

א בן סורר ומורה.

(–) פרייטאג איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען דער פראצעס פון יאן גלאוואצקי, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען אין צושלאגען זיין 70 יאהריגע מוטער, וועלכע האט איהם אפגעשריבען איהר גאנץ פערמעגען מיט'ן תנאי, אז ער זאל זי אויסהאלטען איהר גאנץ לעבען.

דאס געריכט האט דעם „פיינעם" זוהן פער'משפט אויף א יאהר תפיסה.

א טיי-אווענד.

היינט 5 אין אווענד וועט אין אנגעשטעלטען-פעראיין פארקומען דער געוועהנליכער טיי-אווענד פאר מיטגלידער און ארייינגעפיהרטע געסט. בעת די טענץ שפילט א דזשאז-באנד ארקעסטער.

א בעזוך אין די לאדזער טעקסטיל-פאבריקען.

(§) דער מלוכה'שער עקספארט-אינסטיטוט האט ארגאניזירט אנ'אויספלוג אין די לאדזער טעקסטיל-פאבריקען, כדי צו בעקענען די פוילישע דיפלאמאטישע פערטרעטער אויפ'ן ווייטען מזרח מיט דער לאדזער טעקסטיל-אינדוסטריע.

אינ'ם אויספלוג האבען אנטייל גענומען: דער דעלעגאט פאר כינא ה' קאראל פינדאר; דער לייטער פון דער קאנסולאר-אפטיילונג פון דער פוילישער געזאנדשאפט אין טאקיא ה' באנאשינסקי, דער לייטער פון דער האנדעלס-אפטיילונג אין האנדעלס-מיניסטעריום א. אנד.

זיי האבען בעזוכט פאזנאנסקי'ס פאבריקען, די שפינעריי פון אלארט און רוסע, „טשענסטאכאוויען א. אנד. און האבען נאכדעם אין עקספארטערען-פערבאנד אפגעהאלטען א קאנפערענץ וועגען א רייה אקטועלע ענינים.

א דאקטאר-דיפלאם פאר 200 דאלאר.

(–) צו א רייה היגע איינוואוינער האבען זיך לעצטענס געמאלדען צוויי עלעגאנט-געקליידעטע הערען און פארגעלעגט צו קויפען... א דאקטאר-דיפלאם פאר 150 — 200 דאלאר. מען דארף דערביי נישט שטודירען, אלע דאקומענטען זענען שוין פערטיג מען דארף נאר ארייינשרייבען די פאמיליע פון דעם טיטול-אמאטאר...

קיין בעלנים אויף דאקטוירים-טיטולען האבען די חברה-לייט, דאכט-זיך, אין לאדז נישט געפונען, עס האט זיך אבער מיט זיי פעראינטערעסירט די אויספארשונגס-מאכט.

שרעקליכער זעלבסטמארד.

(–) עהערנעכטען אינדערפריה האט זיך אין דארף סטארע ראקיצי ארונטערגעווארפען אונטער'ן צוג דער 16 יעהריגער סטאניסלאוו בעדנאראוו.

פון אונטער די רעדער האט מען אפיהרגעשלעפט דעם קערפער צושניטען אויף עטליכע שטיקער.

א גרויסע גנבה

(§) דעם 30 דעצעמבער פ. י. האט מען פון דעם פאבריקס-לאגער פון דער פירמע „מאליניאק און ווייס" (קאנטנע 34) ארויסגע'גנב'עט פאר 4,000 זלאטעס גארן. מען האט וועגען דעם מיטגעטיילט דער פאליציי, וועמען עס האט זיך איינגעגעבען צו קומען אויף דער שפור פון די גנבים.

דערווייל זענען ארעסטירט געווארען איינינגע פאסערס.

פרעמיעס

אין פאבריקען.

(מ) פאר'ן קריג האט אין איינינגע פאבריקען עקזיסטירט א מנהג, אז די ארבייטער, וואס האבען אויסגעארבייט די גרעסטע צאהל מאטעריאלען, פלעגען בעקומען פרעמיעס.

נעכטען האט די פירמע גראהמאן און שייבלער ווידער איינגעפיהרט דעם מנהג און האט פערטיילט א רייה אונטער מייסטער און ארבייטער צו 100 זל. 75 זל. און צו 50 זל.

ארעסטירט

אינטערנאציאנאלע גנבים.

(–) אויף פייפערס גאס 9 האט די לאדזער פאליציי עהערנעכטען ביינאכט ארעסטירט די פון לאנג-געזוכטע אינטערנאציאנאלע גנבים: הערץ שוויאנטאוויטש און משה וואלף קופפערוואסער, געשמידטע אין קייטען, האט מען זיי אפגעפיהרט אין אויספארשונגס-אמט.

דיסקוסיע אין פא"י.

(–) נעכטען איז אין לאקאל פון די „פועלי-אמוני-ישראל" פארגעקומען א דיסקוסיע וועגען די אויפגאבען אין דער פארטיי.

צוליב די שפעטע שעה איז די דיסקוסיע איבערגעריסען געווארען ביז היינט אין אווענד.

פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

היינט, 4 נ. מ. קומט פאר אין אייגענעם לאקאל (צעגעלניאנא 4) די אלגעמיינע פערזאמלונג פון דער ארטיגער ציוניסטישער ארגאניזאציע מיט פאלגענדען טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג און וואהלען פון פרעזידיום 2) בעריכט פון ציוניסטישען קאמיטעט 3) בעריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע 4) דיסקוסיעס 5) וואהלען פון א נייעם קאמיטעט, רעוויזיאנס-קאמיסיע און פארטיי-געריכט 6) פארשלאגען.

פון „הזמיר"

היינט — פארלעזונג.

היינט, זונטאג, האלב 9 אווענד קומט פאר אין „הזמיר" אין אייגענעם לאקאל א פארלעזונג פון ד"ר מ. פריילך אד"ט: „יודען אין דייטשען טעאטער". געמענדיג אין אכט די פערזאן פון פרעלעגענט און דאס אינטערעסאנטע טעמא איז צו גלויבען, אז דער רעפעראט וועט צוציהען די ברייטסטע שיכטען פון דער יודישער אינטעליגענץ.

איינגאנג-פריי!

דאנערשטאג—ערעפנונג פון א שטענדיגער בילדער-אויסשטעלונג.

ווי מיר האבען שוין געמאלדען, קומט פאר דעם קומענדיגען דאנערשטאג, ד. 2 פעברואר 5 נאכמ. אין ניי-רעסטאווירירטען זאל פון „הזמיר" די פייערליכע ערעפנונג פון א שטענדיגער יודישער בילדער-אויסשטעלונג. די הכנות צו דער ערעפנונג זענען אין פולען גאנג. די ארגאניזאטארען פון דער אויסשטעלונג שטרענגען אן אלע כחות, אז דער זאל פון „הזמיר" זאל פערוואנדעלט ווערען אין א קונסט סאלאן.

אין דער אויסשטעלונג בעטייליגען זיך די בעקאנטע און פערדינסטפולע לאדזער יודישע מאלער: מוריצי טרעמבאטש, נתן שפיגעל, אדאלף בערמאן, איגנאצי הירשפאנג און פינקעלשטיין.

די ידיעה וועגען דער ערעפנונג פון א שטענדיגער יודישער בילדער-אויסשטעלונג האט ארויסגערופען א גרויסע פעראינטערעסירונג צווישען דער לאדזער יודישער בעפעלקערונג.

מעלדונג.

זונטאג, דעם 15 ד"ח 8 אווענד קומט פאר אין לאקאל פון „התאחדות" שענקעוויטשא 3/5 א גרויסע פראטעסט-מיטינג געווידמעט די געשעהענישען אין פתח-תקוה. עס בעטייליגען זיך: ד"ר לופט (א"י), ד"ר מארטשאקאווער און ל. לטוו ן. איינגאנג געגען 30 גר. ליגע פאר'ן ארב. א"י, לאדזער קאמיטעט.

יוגענד-סעקציע ביי פא"י.

היינט, זונטאג, דעם 29. יאנואר פינקטליך 7.30 אווענד קומט פאר אין לאקאל פון „פועלי אמוני ישראל" (וסכארניא 66 די פארטוצונג פון דער נעכטיגער פערזאמלונג מיט די דיסקוסיעס, אין וועלכע עס וועלען אנטייל נעהמען די שוין פערשריבענע ח"ח: פרנס צעדערבוים, פאלעק, לאנדענבערג, מיכאל זילבערבערג, יצחק זילבערבערג. איינגאנג פריי. חברים און סימפאטיקער קומט מאסענהאפט.

Dr. RACHELA LEWI

ספעצ. פאר קינדער-קראנקהייטען

פאנסקא 24, טעל. 42-72

נעמט אן פון 2 ביז 4 נאכמיטאג.

Dr. RÓŻANER

ספעציאליסט פאר הויט-, ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע.

היילונג מיט קווארץ-שטראהלען און דיאטערמיע

צוריקגעקעהרט.

Dzielna 9 (Narutowicza), tel. 28-98.

נעמט-אן פון 8—10 און 5—8, פרויען פון 3—4 ווארטע-זאל פאר פרויען.

דער גלח און דאָס יודישע מיידעל

אַ שרעקליכע מאָרד-געשיכטע אין סערביע.

2.

דער יונגער גלח, איהר זוהן אָבער, איז אַ דענקענדער מענש, און ער האָט פיל מאָל געפּרובט אויפקלערען זיין מוטער, אַז מען קאָן נישט די היינטיגע יודען בעשולדיגען אין אַ געשיכטע, וואָס האָט פּאַסירט מיט צוויי טויזענד יאָהר צוריק. עס האָט אָבער נישט געהאָלפען, און די אַלטע גלח'טע איז געבליבען אַ פיינדין פון יודען און זי איז געווען תמיד אין צאָרן אויף איהרע שכנים, דעם ד"ר בערטעלעוויטש מיט זיין טאָכטער.

די אַלטע גלח'טע האָט געלאָזט אָפּצוימען מיט אַ פּלויט איהר גאָרטען, וועלכער ליגט אין שכנות מיט ד"ר בערטעלעוויטש'עס ווילע. אויך דער ד"ר בערטעלעוויטש האָט מיט אַ פּלויט אָפּגעצוימט זיין גאָרטען, כדי וואָס ווייניגער זיך אָנצוקעהרען מיט דער אַנטיסעמיטישער גלח'טע, אָבער וואו געפינט זיך אַזאַ פּלויט, וועלכער זאָל קענען אָפּצוימען די הערצער פון צוויי יונגע מענשען? די הערצער פון אַ יונגען-מאַן און אַ יונג, שעהן מיידעל?

אַזאַ צוים האָט נאָך קיינער נישט ערפונדען.

רבקה פלעגט אָפט און מאַנכעס מאָל שוין צו אָפט שפּאַצירען אין איהר גאָרטען און רייסען בלומען, רויזען און נעגעלעך, ווייסע היאַצינטען און רויטע טולפּען, ווי גאָלדענע זשוקעס. מיט די בלומען פלעגט רבקה בעצירען איהר קאָפּ, זיי אַריינפלעכטען אין איהרע שוואַרצע צעפּ און דערביי פלעגט זי זעהר אָפט זינגען די האַרציגע סערבישע פאָלקס-לידער, וועלכע פלעגען דערפרעהען דאָס פיהלענדע האַרץ פון דעם יונגען פּראַוואָסלאַוונעם גלח (אין סערביע איז די רעליגיע אַ פּראַוואָסלאַוונע ווי אין רוסלאַנד). וואָרום אונזער יונגער גלח האָט געהאַט אַ טבע צו געהן זעהר אָפט שפּאַצירען אין זיין גאָרטען, די שוואַרצע, לאַנגע בעקעשע פערקנעפּעלט מיט קליינע קנעפּלעך, ביז צום האַלז, מיט אַ קריסטליך תנך'ל אין האַנד און זינגען קאַפּיטלעך תהלים, ווי עס פּאַסט זיך פאַר אַ פרומען גלח.

אָבער וואָס זינגט עפּעס דער יונגער גלח די קאַפּיטלעך תהילים מיט אַזאַ פרעהליכער און זיסער שטימע, גלייך עס וואָלטען געווען נישט קיין הייליגע תפלות, נאָר, רחמנה לצלן, ליבעס-לידלעך?

צי איז דעם גלח'ס האַרץ פערצויבערט געוואָרען פון דער פערפיהרערישער שעהנהייט פון דעם יודישען מיידעל רבקה, און ער האָט זיך אין איהר פערליבט ביז איבער די אויערען?

יאָ, אַזוי איז דאָס טאַקע געווען.

— באַראַ פּופּיצאַ (שעהנע פריילין, אויף סערביש), — האָט איינמאָל געזאָגט דער גלח איוואַניץ צו דער שעהנער רבקה'ן, ווערענד ער האָט אַ קוש געטון דאָס תהילים'ל און עס פערמאַכט און בעהאַלטען אין דער ערשטער קעשענע פון זיין לאַנגער בעקעשע.

— טייערע, שכנ'טע רבקה'לע — האָט ער געזאָגט מיט אַ געזאַלבטער שטימע און פערגלאָצט די אויגען צום בלויען הימעל, — הערט מיך אויס — האָט ער געזאָגט, ווי בעקאַנט, זענען די באָבע שרה, די מאַמע רבקה און די מאַמעס לאה און רחל, די הייליגע אמהות, וועלכע זענען נישט נאָר יודישע הייליגע, נאָר אויך קריסטליכע הייליגע ווייבער פון אונזערע קריסטליכע סידורים'לעך, געווען כשר'ע יודענעס, און דאָך האָבען זיי געשפּילט ליבעס. אַ שטייגער ווי עס שטעהט געשריבען אין דער הייליגער תורה, אַז יעקב האָט געקושט רחל'ן, און אַ חוץ דעם, איז לבן הרמאי, רחל'ס טאַטע, געווען אַ גוי און אַ ליגנער. ווייטער איז בעקאַנט פון דער תורה, אַז צפורה, משה רבינו'ס פרוי איז געווען אַ שוואַרצע גויע, און יתרו, משה'ס שווער, איז געווען, זאָל ער אונז מוחל זיין, אַ גלח אַזש מיט 7 נעמען. פון דאַנען איז געדרונגען, אַז משה, וועלכער איז געווען אַזאַ גרויסער יוד, האָט געמעגט האָבען אַ גלח פאַר אַ שווער. פאַר-וואָס-זשע זאָל דיין טאַטע נישט מאָרען האָבען אַ גלח פאַר אַן איידעם? מיט אַנדערע ווערטער, דאָס הייסט אויף מאַמע-לשון: טייערע רבקה'לע, איך בין אין דיר פערליבט, ווי יעקב אין רחל'ען, און ווי משה אין צפורה'ן, און איך בעט דיך, ווערען אַ גלח'טע, דאָס הייסט: הייראַטען מיט מיר, און ווערען מיין פרוי.

— אמן סלה!

האָט געענטפערט די שעהנע רבקה'לע

— איך זעה, פיל געעהרטער גלח, אַז דו ביזט אַ גרויסער למדן, אָבער דו פערבייטסט די יוצרות, זאָלסטו מיר מוחל זיין. וואָרים דו פערגעסט, אַז ביי אונז יודען זענען אַזעלכע הייראַטען פערבונדען מיט געוויסע שוועריגקייטען, אָדער די יודישע פרוי, וועלכע וויל הייראַטען מיט אַ קריסט מוז זיך שמד'ן, און דאָס וויל איך נישט, אָדער דער קריסט מוז זיך מגיר זיין און ווערען אַ שטיקעל יוד, וואָס דאָס איז אין אַזאַ פאַל נישט פון די לייכטסטע זאַכען היינטיגע צייטען.

דער יונגער גלח האָט טרויעריג אַראָפּגעלאָזט דעם קאָפּ, און אַ שווערער זיפץ האָט זיך אַרויסגעריסען פון דער טיפעניש פון זיין האַרץ.

— זיפץ נישט — האָט איהם רבקה'לע געטרייסט — וועסט בשלום איבערקומען, און גאָט וועט העלפען.

— אוי, איך בין זעהר פערצווייפעלט!

— האָט דער גלח געקרעכצט און זיך געלאָזט טרייסטען.

(סוף קומט)

Dr. H. Wołkowyski
זאַכאַדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19)
טעלעפאָן 37-70
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער-שוועכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעהמט אָן פון 1—2 און פון 4—8 אָוונט, פאַר פרויען פון 4—5 אין אַ באַזונדער וואַרטע-זאַל.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32
ספּעציאַליסט פאַר הויט-, ווענערישע און מענער-שוועכע - קראַנקהייטען היילונגס-קוואַרץ-לאַמפּען (האָר-אויספאַל).
נעהמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוונט.

Dr. Z. RAKOWSKI
ספּעציאַליסט פאַר אויערען-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינער 9, טעל. 27-81.
שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5—7
נעמט אויך אָן אין לעטשניצע, וועגרושער 17 פון 10—11 און פון 2 ביז 3.

Dr. med. ST. HEINRICH
POMORSKA 10, tel. 47-67.
ספּעציאַליסט פאַר קינדער- און אינערע קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערגזון-בעשטראַהלונגען (קוואַרץ-לאַמפּען). נעהמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג.

דעמאָקראַטישער מינדערהייטס-בלאָק אין לעטלאַנד איז צופאַלען.

די נייע רעגירונג שטיצט זיך אויף אַנטיסעמיטישע פּאַרטייען.

ריגע, (י.ט.א.) מיט אַ יאָהר צוריק האָט זיך אין לעטלאַנד געגרינדעט אַ דעמאָקראַטישער מינדערהייטס-בלאָק, וועלכער האָט געשפּילט אַ גרויסע ראָל אין פּאָליטישען לעבען פון לעטלאַנד. אין בלאָק זענען געווען פערטרעטען די דעמאָקראַטישע יודישע, פּוילישע און רוסישע דעפּוטאַטען און אַ דאַנק דעם בלאָק איז געלונגען צו שאַפען אַ דעמאָקראַטישע רעגירונג.

מיט אַ געוויסער צייט צוריק האָבען די רוס'שע דעפּוטאַטען אַרויסגעשטעלט פאָדערונגען, וועלכע די רעגירונג האָט נישט געקענט ערפילען און זיי זענען אַריבערגעגאַנגען צום רעכטען פליגעל. שפּעטער האָבען זיך צום לעצטען אויך אָנגעשלאָסען די פּוילישע דעפּוטאַטען און די לינקע רעגירונג איז געפאַלען. צוזאַמען דערמיט איז אויך זיך צופאַלען דער דעמאָקראַטישער מינדערהייטס-בלאָק, אויף וועלכען די דעמאָקראַטישע מינדערהייטען. און בעזונדער די יודען האָבען געהאַט געלעגט גרויסע האָפנונגען. איצט האָט זיך אין לעטלאַנד געבילדעט אַ נייע רעגירונג, וועלכע שטיצט זיך אויף די רעאַקציאָנערע און אַנטיסעמיטישע פּאַרטייען. אויך דער נייער פּרעמיער ה' יוראַשעווסקי איז בעקאַנט מיט זיין אַנטיסעמיטיזם. ער איז אויך דער איניציאַטאָר פון דער נישט לאַנג פאָרגעקומענער פאָלקס אָבשטימונג וועגען אָבשאַפען דעם ליבעראַלען בירגערשאַפטס געזעץ.

———

קאָנפיסקירט דאָס פערמעגען און פער'משפט יודישע סוחרים.

כאַרקאָוו, (י.ט.א.) אין באָגאָדובאָווע (כאַרקאָווער קרייז) האָט דאָס געריכט גע'משפט פאַר צאָהלען העכערע פרייזען פאַר תבואה די יודישע סוחרים שניידער, באַגרי און רובינקאָ און זייער בוכהאַלטער זיבערט. דער ערשטער איז פער'משפט געוואָרען צו 3 יאָהר תפיסה. דער צווייטער צו 2 יאָהר, דער דריטער — צו 1 און אַ האַלב יאָהר און זיבערט צו 6 חדשים. אַ חוץ דעם ווערט קאָנפיסקירט זייער פערמעגען.

3 עהרליכע גנבים 3
George O'brien
Lon Telegen

„אררט"
אַרטיסטישער רעוויו און קאַמער-טעאַטער
אונטער דער לייטונג פון מ. בראָדערזאָן.

ווייסער זאַל פון „מאַנטיפּעל" זאַכאָדניאַ 43.
היינט און טעגליך

היינט, זונטאַג, פּינקטליך 8 און 10 אָוונט ווידערהאָלונג
פון 4-טען סענסאַציאָנעלען פּראָגראַם א. נ.
סאַלאָם אַלייקום

I.
1) פּראָלאָג
2) קו-קו-רי-קו
3) קויהלען-גרובען
4) עקסצענטריק (טאַנץ)
5) סאַלאָם אַלייקום
II.
6) נענער-סקעטש
7) האַנדעל
8) וש'אקים (כ'בעשולדיג)
9) צרות פון ספּאָרט (טאַנ.)
10) בעקערלעך
11) „מוהמע גמינקע" (באַמבאַסטישע רעוו) פון י. אַבערושאַנעק.

מוזיק. לייטונג: קאָמפּאָז. ה. קאָן. באַלעט-מייסטער: פּראָפ. מאַיעווסקי.
רעזשי: פולאַווער. דעקאָר. קאָסט.: ד. מאַטוס, ש. בלום. קאָנצ.: ש. בייגעלמאַן.

בילעטען צו בעקומען ביי דער טעאַטער-קאַסע פון 5 נאָכמ.

אין די ציין פון טיגער

סענסאַציאָנעלער ראָמאַן

פון מאָריס לעבלאַן

57)

— ס'האָט זיך פּאַקטיש איינגעגעבען צו איבערלייענען די פאַמיליע פון לאַנגער'ן.

— און וואו וואוינט ער, דער לאַנגער?

— לויט ווי די פרוי פּאַוויל זאָגט, וואויגט ער אויף אַ דאָרף פאַרמין אין נאָרמאַנדיען.

— צי האָט מען דעם נאָמען פון דאָרף אַראָפּגעלייענט אויפ'ן אַדרעס?

— ניין. מ'האָט אָבער איבערגעלייענט דעם נאָמען פון דער נאָהענטער שטאָט, אַלענסאָן.

— און דו פאָהרסט אַריין?

— יאָ, כ'פאָהר. דער פּרעפעקט שיקט מיך איילינג אַרויס אַהין, און איך פאָהר אויפ'ן אינוואַלידען-וואָקזאַל.

— האָסט געוואָלט זאָגען, אַז דו פאָהרסט מיט מיר צוזאַמען אין מיין אויטאָ.

— וואָס הייסט?

— נו, אוואַי! מיר וועלען פאָהרען צוזאַמען. איך האָב זיך שוין דאָ צו לאַנג פערזעסען, און איך ברויך לופט און בעוועגונג. אַ חוץ דעם איז דאָס הויז פאַר מיר לעבענס-געפעהרליך.

— פאַרוואָס לעבענס-געפעהרליך, שעף?

— עס, גאָרנישט! וועסט זיך אַמאָל דערוויסען.

אין אַ האַלבע שעה שפּעטער זענען זיי שוין שנעל געפאָהרען מיט'ן וועג צו ווערסאַיל.

פּערענאַ האָט אַליין געפיהרט דעם אויטאָ, און זיך אַזוי געיאָגט, אַז מאַזע האָט נישט געקאָנט דעם אָטעם כאַפּען. מאַזע האָט בלויז פון צייט צו צייט אַריינגעוואָרפען:

— איי, יאָגען מיר! צי האָט איהר נישט מורא פאַר אַ פּאָרפאַל?

זיי זענען אָנגעקומען אין אַלענסאָן אויף פריהשטיק.

ווען זיי האָבען אָפּגעגעסען, זענען זיי אַוועק אויף דער הויפּט-פּאָסט.

דאָרט האָט מען זיי אָבער דערקלעהרט, אַז זיי ווייסען נישט פון קיין לאַנגער, און דער האָט מען זיי אינפאָרמירט, אַז אין דער דאָרף פאַרמין איז דאָ אַ בעזונדער פּאָסט-אַמט.

אויב אָבער לאַנגער האָט זיך געהייסען אַריבערשיקען די פּאָסט קיין אַלענסאָן, האָט ער זי אודאי בעקומען פּאָסט-רעסטאַנט.

פּערענאַ איז דעריבער צוזאַמען מיט'ן סערזשאַנט אַריבערגעפאָהרען קיין פערמין. אָבער אויך דאָרט האָט מען נישט געוואוסט פון דער פאַמיליע לאַנגער, נישט אַכטענדיג דערויף, וואָס אין גאַנצען דאָרף איז קוים געווען טויזענד איינוואוינער.

— לאָמיר געהן צום בירגערמייסטער! — האָט געזאָגט דאָן לואי.

ביים בירגערמייסטער האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז לאַנגער האָט פאַקטיש אַמאָל געוואוינט אין פערמין. געווען איז עס אַ זעהר מיושב'דיגער מענש, אַ געוועזענער אינדוסטריאַלער, וועלכער איז מיט פיער יאָהר צוריק אומגעקומען בעת אַ פאָרפאַל. ער האָט געפּוצט אַן אָנגעלאָדענע ביקס, וואָס האָט אויסגעשאָסען און דער'הרג'עט איהם אויפ'ן אָרט. פריהער האָט מען געמיינט, אַז ער איז בעגאַנגען זעלבסטמאָרד, אָבער דערנאָך האָט מען זיך אָפּגעזאָגט פון דער השערה.

— צי האָט ער געהאַט געלד? — האָט ער אַ פרעג געטון.

— יאָ, ער האָט געהאַט. און דאָס טאַקי האָט אַרויסגערופען דעם פערדאַכט, וואָס מ'האָט נאָך זיין טויט נישט געפונען קיין גראָשען.

דאָן לואי האָט געטראַכט אַ ווילע, און דערנאָך האָט ער ווידער אַ פרעג געטון.

— ער האָט עפּיס איבערגעלאָזט משפחה?

— קיינער נישט! נישט קיין נאָהענטע און נישט קיין ווייטע קרובים. ער איז געווען אַזוי ווייט עלענד, אַז זיין גוט, וואָס האָט געהייסען „דער אַלטער שלאָס" איז צוליב דעם חרוב'ן צושטאַנד, אין וועלכען ער געפינט זיך, איבערגעגאַנגען אין רשות פון דער רעגירונג. די מאַכט האָט בעפוילען צו פערזיגלען די טירען און פערבאַריקאַדירען די טויערען און טירלעך פון פּאַרק.

— און קיינער געהט נישט דאָרט אין פּאַרק?

— ניין. קודם כל איז דער פּאַרקאַן דאָרט אַ זעהר הויכער. און דערנאָך... „דער אַלטער שלאָס" האָט פון שטענדיג אָן געהאַט אַ שלעכטע רעפּוטאַציע אין דער סביבה. מ'רעדט וועגען געשפּענסטער, וואָס וואַרפען אָן אַ פּחד... און וועגען אַנדערע עהנליכע געשיכטעס.

— אָ, דאָס איז וואויל! — האָט פּערענאַ אויסגערופען, ווען זיי האָבען פערלאָזט דעם בירגערמייסטערס קאַנצעלאַריע. — הייסט עס, אַז דער אינזשינער פּאַוויל האָט געשריבען בריף צו אַ מת! און דערצו נאָך צו אַזאַ מת, וואָס ווייזט זיך מיר שטאַרק אויס צו זיין אַלט אַנ'ערמאָרדעטער!

— עמיצער האָט אודאי געמוזט די בריף איבערכאַפּען.

— וואַהרשיינליך! אָבער דאָס ענדערט נישט דעם פּאַקט, אַז פּאַוויל האָט זיך מתודה געווען פאַר אַ מת, און דערצעהלט איהם וועגען די פערברעכערישע כונות פון זיין ווייב.

דעם גאַנצען פאָרמיטאָג האָבען זיי פערבראַכט אין אויספרעגען פערשידענע פערזאָנען, וועלענדיג דערגעהן עפּיס גענויער'ס וועגען לאַנגער'ן און זיינע געוואוינהייטען.

אַלע זייערע בעמיהונגען האָבען אָבער נישט געבראַכט צו קיין שום רעזולטאַט.

פאַר'ן צוריקפאָהרען, אַנ'ערך זעקס אַ זייגער, ווען דאָן לואי האָט דערזעהן, אַז זיי פעהלט אויס בענזין אויף ווייטער צו פאָהרען, האָט ער אַוועקגעשיקט דעם סערזשאַנט מיט אַ וועגעל אויפ'ן פּאָרשטאַט אַלענסאָן.

ער גופא האָט זיך בענוצט מיט'ן פרייעם מאָמענט און איז אַוועק אַ קוק טון אויפ'ן „אַלטען שלאָס", וואָס האָט זיך געפונען אין עק דאָרף.

(פּאָרטזעצונג קומט).

אַ קינד

וואָס שפּילט זיך מיט פייער.

דער אויסערן-מיניסטער זאַלעסקי האָט, ווי בעוואוסט, אַרויסגעשיקט דעם 8-טען ד. ח. אַ קורצע נאָטע צום ליטווישען פּרעמיער וואַלדעמאַראַס, פאָרלעגענדיג איהם, אַז מ'זאָל אָנהויבען — אויפ'ן סמך פון די פּערפּליכטונגען, וואָס ביידע רעגירונגען האָבען אויף זיך גענומען אין גענף — די אונטערהאַנדלונגען מכח צוריקקעהרען די נאָרמאַלע בעציהונגען צווישען פּוילען און ליטע.

דער מינ. זאַלעסקי האָט פאָרגעשלאָגען צו אָנהויבען די דאָזיגע אונטערהאַנדלונגען (וועגען גרעניץ-בעוועגונג און באַהן-קאָמוניקאַציע) דעם 31 יאַנואַר אין וואַרשאָ, קאָוונע, אָדער אין ריגע.

אויף דער דאָזיגער קורצער נאָטע האָט דער איצטיגער בעל-דעה פון דער קליינער מדינה'לע, וואַלדעמאַראַס געענטפערט מיט אַ לאַנגערברייטער נאָטע, אין וועלכער עס ווערט אין אַ „גערן-גרויס"-טאָן שיער נישט בכיון אָבגעוואָרפען דעם פאָרשלאַג פון דער פּוילישער רעגירונג, און די געגען-בעדינגונגען פון וואַלדעמאַראַס'ן שטעלען זיך, מעהר-ווייניגער אַזוי פאָר:

ערשטענס, אַז מינ. זאַלעסקי לעגט פאָר צו אונטערהאַנדלען אין די אויבענדערמאָהנטע דריי שטעט — וויל וואַלדעמאַראַס דוקא — קעניגסבערג.

צווייטענס, וואָס שייך די נאָרמאַלע בעציהונגען צווישען פּוילען און ליטע, האַלט זיי דער ליטווישער רעגירער פאַר אונמעגליך, כל זמן ענין ווילנע וועט נישט גינסטיג ערלעדיגט ווערען למובת ליטע...

דריטענס פאָדערט וואַלדעמאַראַס זאָלען פאָרגעשטעלט ווערען גענוי-בעצייכענטע פּראָיעקטען מצד דער פּוילישער רעגירונג אין די פראַגען, וואָס דאַרפען בעהאַנדעלט ווערען.

ווייטער ווערט גערעדט, אַז מכוח דער גרעניץ-בעוועגונג קאָן גאָרנישט גערעדט ווערען, ווייל ס'איז נישטאָ קיין פעסטגעשטעלטע גרעניץ א. א. וו. א. וו.

פון די דאָזיגע ערשטע דריי פּונקטען איז בולט צו זעהן, אַז וועגען אַ גוטען ווילען מצד ליטע קאָן שוין אויך קיין רעד נישט זיין, און אַז דאָס מלוכה'לע האַלט פאַר צוועקמעסיג דעם גאַנצען ענין אָפּצושלעפּען, און געפינען זיך בעסער אין דעם צושטאַנד פון „גרויסהייט-וואַהנזין" איידער אין בעשטימטע גרעניצען פון בעשיידענעם פּראָדוקטיווען אויסלעבען זיך.

ער האַלט משמעות פאַר ראַציאָנעלער אַריינצוגעהן אפילו אין אַ קאָנפליקט מיט דעם פעלקער-בונד און נישט האַלטען זיך ביי די געגעבענע פערפּליכטונגען, איידער אַרויסגעהן אויפ'ן וועג פון נאָרמאַלער ענטוויקלונג.

דער תירוץ, אַז ס'איז אַ קליין מלוכה-לע, און אַ קליינעם שטיפער קאָן מען אַלץ מוחל זיין — יעדער שטיפעריי איז אַ חכמה...

גוט — שפּילען זיך! אָבער, אַז מען הויבט זיך אָן צו שפּילען מיט פייער, דאַרף מען מתרה זיין פאַר אַ שרפה!

מ.ן.

נביאות פון לאָיד דזשאָרזש

וועגען די פאָרשטעהענדע פאַרלאַמענט-וואַהלען אין אייראָפּע.

אין שייכות מיט די פאָרשטעהענדע וואַהלען צו די פאַרלאַמענטען אין אַ גאַנצער רייה לענדער פון אייראָפּאַ האָט דער געוועזענער פּרעמיער-מיניסטער פון ענגלאַנד, לאָיד-דזשאָרזש פּערעפענטליכט אין דער „נייער פרייער פּרעסע" אַ זעהר אינטערעסאַנטען אַרטיקעל וועגען „די אויסזיכטען פון דער דעמאָקראַטיע אין אייראָפּע".

וואָס אָנבעלאַנגט ענגלאַנד, פראַנקרייך, בעלגיען ווי אויך די סקאַנדינאַווישע לענדער — דאָרטען, זאָגט לאָיד-דזשאָרזש, אין די הערשאַפט פון דער דעמאָקראַטיע אַ גוזיכערטע, מחמת דער רעיון פונ'ם דעמאָקראַטיזם איז אין די דערמאָנטע לענדער טיף פערוואָרצעלט.

פערקעהרט, קאָן קיין רייד נישט זיין וועגען דעמאָקראַטיע אין אַזעלכע לענדער ווי איטאַליען און שפּאַניען, וואו מ'האָט אינגאַנצען חרוב געמאַכט דעם ווילען פון פאָלק, און וואו דער אויטאָריטעט איז געוואָרען דער דיקטאַטאָר. אין אָט דיביידע מדינות וועט אַזוי גיך נישט פאָרקומען קיין שינוי לטובת דער דעמאָקראַטיע. הגם ס'איז קלאָר, אַז מוסאָליני וועט הערשען אין איטאַליען, נאָר ביז וואַנען ער וועט קאָנען איינהאַלטען דעם פינאַנציעלען גלייכגעוויכט.

וואָס אין שייך רוסלאַנד, איז דאָרט לויט מיין מיינונג, קיין ווירקליכע דעמאָקראַטיע קיינמאָל נישט געווען און לויט אַלע וואַהרשיינליכקייטען וועט נאָך דאָרטען אפילו אין אַ דור אַרום נישט זיין קיין אמת'ע דעמאָקראַטישע רעגירונגס-פאָרם. אין רוסלאַנד וועט נאָך אָהן ספק לאַנג הערשען די דיקטאַטור — אַלץ איינס, צי דאָרט וועט שטעהען בראש סטאַלין אָדער טראָצקי.

די גרויסע שאַנסען פאַר דער ענטוויקלונג פון דער דעמאָקראַטישער אָרדנונג איז צו דערוואַרטען דוקא פון דייטשלאַנד. נישט געקוקט אויף די מזרח-פּרייסישע יונקערס, וועלכע האָבען שטאַרקע רעסטאַווראַציע-מחשבות, זענען אָבער אַלע איבעריגע פאָלקס-שיכטען, נישט אויסגעשלאָסען אויך די גרויס-אינדוסטריעלער, בעוואוסטזיניגע אָנהענגער פון דער אידעע פון אַ פרייער פאָלקס-רעגירונג. קיין חידוש נישט, וואָס די דייטשע רעפּובליק וואַקסט מיט יעדען טאָג אין פּאָפּולאַריטעט, איינפלוס און אָנזעהן.

איבערגעהענדיג צו פּוילען, שטעלט לאָיד-דזשאָרזש פאָר די לאַגע אויף אַזא אופן: פּוילען בילדעט אין ענינים פון דעמאָקראַטיע נישט קיין איבעריגס-זיכערען עלעמענט. לויט דער פאָרם איז נאָך די רעגירונג אין פּוילען אויפגעבויט אויף פאַרלאַמענטאַרישע יסודות, דערביי איז פּילסודסקי'ס פּאָפּולאַריטעט אַזוי גרויס, אַז ביי אַ פאָלקס-אָפּשטימונג איבער זיין מאַכט-האַבעריי וואָלט דער רוב שטימען וואַרשיינליך געוועזען לטובת איהם. דאָך אָבער האָט מען דאָס געפיהל, אַז דאָ האַנדעלט זיך וועגען אַזא דעמאָקראַטיע, וואָס האָט אַ געוויסע עהנליכקייט צו אַ דיקטאַטור. ביי פּילסודסקי'ן איז, אמת, נישט אַזוי ווי ביי מוסאָליני'ן; ווייניגסטענס האָב איך נאָך ביז איצט נישט געהערט וועגען געשעהענישען בנוגע דער פרייהייט צו די פּוילישע פאַרלאַמענטס-וואַהלען. און פונדעסטוועגען האָט מען די איבערצייגונג, אַז אין אַ קאָנפליקט צווישען פאַרלאַמענט און פּילסודסקי'ן וועט מנצח זיין דער ווילען פון דיקטאַטאָר.

במשך פון היינטיגען יאָהר וועלען די וועהלער פון דאָס-רוב לענדער פון דער וועלט זיך מוזען אַרויסזאָגען וועגען די אופנים פון דער רעגירונגס-פאָרם. אין פראַנקרייך, דייטשלאַנד, פּוילען און נאָך פיל אַנדערע לענדער קומען פאָר פאַרלאַמענטס-וואַהלען. ס'איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז אויך אין גרויס-בריטאַניע זאָלען פאָרקומען וואַהלען. אין די ריין-דעמאָקראַטישע לענדער פון אייראָפּאַ זענען די וואַהלען פריי, און זייער רעזולטאַט איז דעריבער אינטערעסאַנט פאַר אַלעמען, וואָס אינטערעסירען זיך מיט די צוקונפטס-מעגליכקייטען אין די דאָזיגע לענדער.

אויף וויפיל איך גופא זעה, זענען די פעלקער אין ערגעץ נישט בעדראָהט דורך אַ סכנה פון רעוואָלוציאָנערע מהפכות. ס'איז נאָר אַ פראַגע, אויף וויפיל דאָס גלייכגעוויכט וועט זיך רוקען מעהר אָדער ווייניגער אויף לינקס. דער סאָציאַליזם איז, לויט מיין מיינונג אין אַלע לענדער פערוואַסערט געוואָרען אַזוי אַז ער איז היינט ווייניג עהנליך צו די פאָרמען, וואָס דער סאָציאַליזם האָט אָנגענומען, למשל, אין יאָהר 1919, בשעת ס'האָבען אַזוי שטאַרק געבליהט די כל המינים נאַציאָנאַליזאַציעס און קאָנפיסקאַציעס.

ווי ס'שיינט, האָט דער ביישפּיל פון רוסלאַנד פערמיאוס'ט פאַר דער וועלט דעם געשמאַק און דעם טעם פון דעם דאָזיגען „געריכט", און די סאָציאַליסטען פון אַלע לענדער זענען היינט צופרידען, אַז זיי קאָנען קאָנקורירען מיט ליבעראַלען. די פּאַרטיי-פּראָגראַמען וועגען ביי די היינטיגע וואַהלען דעריבער שפּילען אַ קנאַפּע ראָלע, און אויפ'ן ערשטען פּלאַץ וועלען דער עיקר אַרויסגערוקט ווערען די פּערזענליכקייטען.

לויט אַלע וואַהל-השערות קאָן מען פאָראויסזאָגען, אַז די פאָרשטעהענדע פאַרלאַמענטס-וואַהלען וועלען ברענגען אַ נצחון דער דעמאָקראַטיע. אין דייטשלאַנד וועט זיכער דערצו קומען. וואָס איז שייך אָבער פראַנקרייך און ענגלאַנד איז די זאַך אַביסעל קאָמפּליצירטער צוליב דער גרויסער פּאַרטיי-קאָנקורענץ און געגנערשאַפט, ווי אויך דער טיפער פּערזענליכער קנאה-שנאה, וועלכע הערשט צווישען די פּאַרטייען און אפילו אין די רייהען פון איין און דער זעלבער פּאַרטיי גופא.

די געהיימניש

פון עקספּרעס וויען-סאַן-רעמאָ.

אַ זייגער 10.30 ביי נאַכט איז פון ווינער זיד-באַנהויף אָפּגעגאַנגען דער אינטערנאַציאָנאַלער עקספּרעס וויען — סאַן-רעמאָ. 5 מינוט פאַר'ן אָפּפאָהרען פון דאָזיגען עקספּרעס איז אונזער אויטאָ שטעהן געבליבען פאַר'ן באַהנהויף. איין אויגענבליק שפּעטער איז צום באַהנהויף צוגעפאָהרען אַ צווייטער אויטאָ.

פון דאָזיגען אויטאָ איז אויסגעשטיגען אַ יונג פאָר פאָלק. זי האָט אויסגעזעהן נישט מעהר אַלט צו זיין ווי 20 יאָהר. זי איז געווען זעהר אַ שעהנע. פון אונטער'ן הוט האָבען אַרויסגעשטאַרט גאָלד-בלאָנדע לאָקען. פון אונטער די לייכט שוואַרץ צוגעשמינקטע דינינקע ברעמען האָבען אַפּויערגעקוקט צוויי גרויסע הימעל-בלויע אויגען. דאָס פנים האָט ביי איהר געפלאַמט. אויף די פּייערדיגע ליפּען האָט געשפּילט אַ זיסינקער שמייכעל און פון אונטער דעם ווערטפּולען פעלץ-מאַנטעל האָבען נאָכגעהאָנגען שפּיצען פון אַ לייכט באַל-קלייד, מיט לייכטע טריט האָט זי זיך געלאָזט געהן פאָראויס צום באַהנהויף.

נאָך איהר איז געגאַנגען אַ רייך-געקליידעטער מאַן, אפשר מיט אַ פאָר יאָהר עלטער פון איהר. אַ צילינדער אויפ'ן קאָפּ. אויפ'ן פראַק-אַנצוג האָט ער געטראָגען אַ פעלץ. ווייסע גלאַטע-הענדשקעס אויף די הענד. ער האָט געטראָגען אַ קליינעם רייזע-נעסעסער.

מערקווירדיג, סיי איך, סיי מיינע בעקאַנטע האָבען תיכף בעמערקט, אַז דער מאַן איז עפּעס קיין... מאַן נישט. אַ פנים פון אַ פרוי, מיט אַ מאַנאָקעל. אַלעס ווי ביי אַ פרוי. די הענד די פיס, דער לייכטער טריט...

דערווייל האָט אָנגעהויבען שפּעט צו ווערען. מיר האָבען זיך געאיילט צום צוג און פערגעסען אָן אונזער זונדערבאַרער בעגעגעניש.

קוים האָבען מיר בעקומען אונזערע פּלעצער אין שלאָף-וואַגאָן איז דאָס פאָר-פאָלק אָנגעקומען. זיי זענען אַריין אין זעלבען וואַגאָן, וואו מיר זענען געזעסען. דער שטילער און ווייכער גערויש פון איהר זיידען-קלייד האָט געצויגען אונזער אויפמערקזאַמקייט אויף איהר. „ער" האָט זיך נאָכגעשלייכט נאָך איהר. נאָר געזעהן, אַז מיר בעטראַכטען איהם פון קאָפּ ביז פיס האָט ער זיין פנים געוואָלט בעהאַלטען. ער האָט נעמליך, מיט זיין זיידענעם ווייסען טאַשען-טוך זיך מכלומרשט אָפּגעווישט דעם שוויס פון פנים און מיט גיכע טריט דורך דעם קאָרידאָר אַריין אין זיין אָפּטייל.

דאָך איז געלונגען זיין פנים צו זעהן. וואונדערליך. אַ פרויען-פנים. וואָלט ער קיין מענער-קליידער נישט געטראָגען, דאַן וואָלטען מיר געשוואוירען, אַז דאָס איז אַ שעהנינקע, אַ ליבענקע פרויען-צימער.

מיין פריינדין און איהר ברודער האָבען מיט אַ פעסטער איבערצייגונג און זיכערקייט בעהויפּטעט, אַז דאָס איז אַ פרוי אין מענער-קליידער. מיר האָבען זיך דאָס נישט געקאָנט גלויבען.

„ערשט מיט עטליכע וואָכען צוריק — האָב איך גע'טענה'ט — האָב איך אין לעמבערגער קאַפעהויז „וואַרשאַווא" געהערט זינגען אַ מאַן, וואָס האָט געטראָגען פרויען-קליידער. ביז מיר האָבען זיך נישט איבערצייגט, דאָס מיר האָבען דאָ צו טון מיט אַ מאַן, וואָלטען מיר געווען געשוואוירען, אַז עס איז אַ פרוי. זיין פרויען-פנים, זיין גאַנצער קערפּער-בוי, אפילו זיין שטים איז געווען ווי פון אַ פרוי. טרעפען זיך דאָך אַזעלכע זאַכען. מסתמא איז דאָ אויך דער פאַל...

מיינע מיט-פּאַסאַזשירען האָבען זיך אָבער געהאַלטען ביי זייער'ן: דאָס איז אַ פערקליידעטע פרוי — האָבען זיי גע-טענה'ט.

דערווייל איז דער צוג אַוועק שוין ווייט פון ווינער באַהנהויף און מיר האָבען נאָך אַלץ גערעדט וועגען דעם דאָזיגען זונדערבאַרען פאַרפאָלק. אויף מיין פראַגע: „צוליב וואָס האָט זיך די פרוי בעדאַרפט פערקליידען פאַר אַ מאַן?" — האָט איינער פון די אַנוועזענדע אין אונזער אָפּטייל אונז דערצעהלט אַן אינטערעסאַנטע געשיכטע:

— „וויען — האָט ער אָנגעהויבען — באָדט זיך איצט אין אַ ים פון זנות און אויסגעלאַסענקייט. האָמאָ-סעקסועלע אָרגיעס ווערען דאָרט היינט געטריבען אויפ'ן פּאַריזער שטייגער. זעהר אָפּט פּאַסירט איצט אין וויען, ווי דעגענערירטע יונגע פרויען זוכען די געלעגענהייט צו פאַנגען אין זייער נעץ יונגע און שעהנע מיידלעך און טרייבען מיט זיי האָמאָ-סעקסועלע אָרגיעס. מען נוצט אויס יעדע געלעגענהייט. מען שרעקט זיך פאַר גאָרנישט אָפּ. אין די קאַפעהייזער, נאַכט לאָקאַלען, אויף די גאַסען, אין די טעאַטערס, אין די פאַבריקען, מיט איין וואָרט: אומעטום לויערען אַזעלכע דעגענערירטע פרויען אויף זייערע קרבנות. מען מאַכט זיך בעקאַנט, די פרוי לאַדעט דאָס מיידעל צו זיך אַ היים און פערגוואַלדיגט זי דאָרט"...

„אַזוי ווי אָבער די מיידלעך זענען שוין היינט, צוליב דעם, וואָס דאָס האָמאָ-סעקסועלע לעבען איז שטאַרק פערשפּרייט אין וויען, שטאַרק פאָרזיכטיג, זענען די דאָזיגע חיות אין פרויען-געשטאַלטען געפאַלען אויף אַ המצאה: זיי פערקליידען זיך פאַר מענער. און זעהען טאַקי אויס, ווי שעהנע מענער. היות, וואו אין וויען שטעהט די מאָראַל אין דער ריכטונג אויף אַ זעהר נידריגער מדרגה לאָזען זיך די ווינער מיידלעך באַלד פאַנגען. און מן הסתם האָבען מיר דאָ אויך צו טון מיט דעם זעלבען פאַל...

מיר האָבען נאָך נישט געהאַט קיין צייט צו פּערענדיגען אונזער געשפּרעך און פלוצלינג האָט זיך פון אונזער שכנות'דיגען אָבטייל, וואו עס איז געזעסען דאָס דערמאָנטע פּאָר'ל דערהערט אַ טעמפּער לייכטער קנאַל, ווי אַ שאָס פון אַ רעוואָלווער. דאַן איז אין אויגענבליק שטיל געוואָרען.

איינער פון אונזערע בעקאַנטע האָט אויפמערקזאַם געמאַכט, אַז עס איז אין דערבייאיגען אָפּטייל געפאַלען אַ שאָס. קיינער פון אונז האָט דערויף נישט געלעגט קיין געוויכט, ווייל עס האָט אויסגעזעהן, צו זיין אומגלויבליך.

— „מסתמא אַ קנאַל פון אַ וואַגאָן-ראָד" — האָט עמיצער אַריינגעוואָרפען.

מיר זענען ווייטער געפאָהרען. אויף איין מאָמענט האָט זיך דער צוג אָפּגעשטעלט אין נ י י ן - ק י ר כ ע ן. פון פענסטער האָבען מיר בעמערקט, אַז די פרוי, וואָס איז געפאָהרען מיט דעם געהיימניספולען מאַן איז פלוצים האַסטיג אויסגעשטיגען און איידער מיר האָבען נאָך צייט געהאַט זיך רעכט אַרומצוקוקען איז דער עקספּרעס שוין ווייטער געלאָפען צווישען די הויכע פעלזען פון זעמערינג-געביט.

עטליכע מינוטען שפּעטער האָט זיך אונזער צוג פלוצלינג אָפּגעשטעלט. עס איז געוואָרען אַ רעש און געפּילדער. דער קאָנדוקטאָר האָט נעמליך בעמערקט, אַז אין אונזער דערבייאיגען אָפּטייל איז דער מכלומרשטער מאַן געלעגען טויט אויף איינעם פון די בעטען פון שלאָף-וואַגאָן. נעבען דעם טויטען קערפּער איז געלעגען אַ קליינער ניקעל-רעוואָלווער.

מען האָט תיכף פעסטגעשטעלט, אַז דאָס איז טאַקע אַ פרוי, וואָס האָט זיך פערקליידט פאַר אַ מאַן. קיין שום דאָקומענטען האָט מען נישט געפונען. אין דער טאַש פון פראַק האָט מען געפונען אַ גרעסערע סומע געלד. עס איז אַלזאָ אויסגעשלאָסען דאָס מען זאָל דאָ האָבען צו טון מיט אַ רויב-מאָרד.

די דערמאָרדעטע האָט אין איין האַנד געהאַלטען אַ שטיק פון יענער פרוי'ס קלייד. צווישען די פינגער פון דער צווייטער האַנד האָבען זיך בעוויזען שטיקער בלאָנדע האָר פון יענער פרוי. עס איז אַלזאָ ווי עס זעהט אויס, פאָרגעקומען אַ גראַנגעל צווישען די צוויי פרויען, בעת דעם גראַנגעל האָט יענע פרוי דערשאָסען די פרוי אין די מענער-קליידער.

צוליב וואָס איז אויסגעפיהרט געוואָרען דער דאָזיגער מאָרד.

אָט דאָס בלייבט אַ געהיימניש פון אינטערנאַציאָנאַלען עקספּרעס וויען — סאַן רעמאָ.

מ. ארנשטיין.

Dr. med. GRZEGORZ ROSENB RG
ספּעציאַל-אַרצט פאַר מאַגען-, דאַרם-לעבער- און אינערליכע קראַנקהייטען
Gdańska 44 (דלוגאַ)
טעלעפאָן 24-44
נעהמט אָי פון 10 ביז 12 מיטאָג און פון 7 ביז 8.30 אָוענד; זונטאָג פון 10—1 מיטאָג.

Dr. Med. I. WEINBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02.
אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעציעל פאַר לונגען- און הערץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע בערג-זון. נעמט אָן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 6—7. אין דערהיים פון 3—5 נאַכמ.

לאָדז
29 יאַנואַר 1928

דאס לאָדזער לעבען

לאָדז
29 יאַנואַר 1928

29 זונטאָג ז שבט תרפ״ח	יאַנואַר זון-אויפגאַנג 7.30 זון-אונטערגאַנג 3.31 לענג פון טאָג 10.15

שטאָט-ראַט.

(—) דינסטאָג 7 אָוונט וועט פאָרקומען אַ זיצונג פון שטאָט-ראַט. אויף דער טאָג-אָרדנונג: קאָמוניקאַטען, בעריכטען פון דער אַרבייטס-קאָמיסיע און פון דער ביודזשעט- און פינאַנץ-קאָמיסיע, ס'וועט בעטראַכט ווערען דער צוגאַב-ביודזשעט אויפ'ן יאָהר 1927/8.

פון מאַגיסטראַט.

(—) אויף דער פרייטאָגדיגער זיצונג פון מאַגיסטראַט איז צוו. אַנד. בעשלאָסען געוואָרען צו בעשטימען פאַר די שטאָדטישע אָנגעשטעלטע אַן'איינמאָליגע הוספה פון 45 פּראָצענט פאַר'ן ערשטען קוואַרטאַל 1928. נאָכדעם איז בעשלאָסען געוואָרען איינצואָרדנען נייע 50 בעטלעך פאַר קראַנקע קימפעטאָרינס אין דער וואָיעוואָדזקער קאָמיסיע צום קאַמף מיט שכרות איז אַלס פאַרטרעטער פון מאַגיסטראַט דעלעגירט געוואָרען וויצע-פּרעזידענט ראַפּאַלסקי.

לאָקאַל-שטייער.

(—) דער מאַגיסטראַט האָט איצט פונאַנדערגעשיקט מיטטיילונגען וועגען לאָקאַל-שטייער פאַר'ן יאָהר 1928. ווי ס'טיילט מיט די שטייער-אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט וועלען רעקלאַמאַציעס, קענען אָנגעגעבען ווערען נאָר 14 טאָג נאָכ'ן דערהאַלטען די מיטטיילונגען. רעקורסען וועלען קענען אָנגעגעבען ווערען צום אינערן-מיניסטעריום אין משך פון 14 טעג נאָכ'ן דערהאַלטען די דעציזיע.

דאָס אָפּגעבען רעקלאַמאַציעס, אָדער רעקורסען, בעפרייט נישט פון בעצאָהלען דעם שטייער.

ריין מוז זיין!

(מ) די אָפּטיילונג פאַר שטעטישע אונטערנעהמונגען האָט בעשלאָסען צו פערמאַכען דעם שמאַטעס-לאַגער פון ש. ענגעל (קילינסקי 127) און די קאַוואַרניע פון מ. פּרייס (קאַמיענאַ 14). די סבה פון דער פעראָרדנונג איז וואָס דער סאַניטאַר-צושטאַנד איז נישט ענטשפּרעכענד די פאָרשריפטען.

פּראָטעסטען.

(—) די אָפּטיילונג פון קרעדיט-שוץ ביים צענטראַלען סוחרים- און פאַבריקאַנטען - פעראיין (פּיעטרקאָווער 10) טיילט מיט, אַז פאָלגענדע סוחרים דערלאָזען צו פּראָטעסט זייערע וועקסלען: ה. ח. ראַק (קוטנא) האָראָוויץ (דאָמביע) (משה צוקער (וויערזשבניק) אפּעלגער (דעמבלין) רוס לעאָן (בענדין) מ. יאַקובאָוויטש (ראַדאָמסק) שטשערבאַצקי (קוטנאָ) כאַינאָווסקי (סולעיאָוו) ש. ראָזענבלאַט (סולעיאָוו).

וועגען בייזוויליגע באַנקראָטען

(—) היינט 6 אין אָוונד וועט אין לאָקאַל פון צענטראַלען סוחרים און פאַבריקאַנטען - פעראיין (פּיעטרקאָווער 10) פאָרקומען אַ פאָרלעזונג פון אַדוו. זאַוערמאַן, ווי אַזוי צו פערהיטען זיך פון בייזוויליגע באַנקראָטען. די דאָזיגע פאָרלעזונג וועט פאָרקומען אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן נייעם געזעץ וועגען באַנקראָטען.

פערזאַמלונג פון בעקער-סעקציע.

(—) היינט קומט פאָר אין האַנדווערקער ראַט זאַוואַדזקאַ 5 אַ פערזאַמלונג פון דער בעקער-סעקציע, אויף דער טאָג-אָרדנונג געפינען זיך זעהר וויכטיגע פאַך-פראַגען.

טראַמוואַי-קאָמוניקאַציע הינטער דער שטאָט.

נייע פאָרשלאָגען פון מאַגיסטראַט

(מ) נעכטען איז אין דער וואָיעוואָדזשאַפט פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ, כדי צו דערגרייכען אַ פערשטענדיגונג צווישען דער לאָדזער טראַמוואַי-געזעלשאַפט און די לאָדזער צופאָהר טראַמוואַיען וועגען שאַפען שטעט'שע קאָמוניקאַציע אויף די צופאָהר-טראַמוואַיען.

דער דירעקטאָר פון דער טראַמוואַי-געזעלשאַפט האָט אָנגעוויזען, אַז די טראַמוואַי געזעלשאַפט איז גרייט צו בעצאָהלען 10,000 זל. אַ יאָהר און אומקעהרען די הוצאות פון קראַפט און פאַר בענוצען די וואַגאָנעס, דער פאַרשטעהער פון די צופאָהר טראַמוואַיען גערליק איז אויף דעם פאָרשלאַג נישט מסכים געווען אָנווייזענדיג, אַז די צופאָהר טראַמוואַיען האָבען ביז איצט פון דער בעוועגונג אין די ראַיאָנען 1 און אַ האַלב מיליאָן זל. אַ יאָהר ריוח.

וויצע-פּרעזידענט ראַפּאַלסקי האָט אָנגעוויזען, אַז פון דער נישט רעגולירטער פראַגע ליידען איבער 150,000 מאַן פון די אָרימסטע און אַז אויב די צופאָהר טראַמוואַיען וועלען נישט קומען צו קיין אויסגלייך, וועט דער מאַגיסטראַט דורכפיהרען אייגענע עלעקטרישע ליניעס און אויף די שמאָלע גאַסען איינפיהרען אַן'אויטאָבוס-קאָמוניקאַציע.

צום סוף זענען אַריינגעטראָגען געוואָרען פאָלגענדע פאָרשלאָגען:

1) די צופאָהר טראַמוואַיען פיהרען איין ספּעציעלע וואַגאָנען וואָס קורסירען אין די גרעניצען פון שטאָט יעדע 5 און 10 מינוט.

2) ס'ווערען איינגעפיהרט חודשדיגע און געוועהנליכע קאָרעספּאָנדענציע-בילעטען, וועלכע זענען גילטיג פאַר די שטעטישע און פאַר די צופאָהר-טראַמוואַיען.

3) דער פּרייז פון אַזאַ בילעט קען נישט איבערשטייגען 25 גראָשען ד. ה. דעם פּרייז אין שטאָט.

די טעכנישע אויספיהרונג איז איבערגעגעבען געוואָרען די דירעקציע פון ביידע טראַמוואַי געזעלשאַפטען מיט'ן תנאי אַז ביז'ן 1. אַפּריל זאָלען זיי צושטעלען קאָנקרעטע פאָרשלאָגען.

אַזוי אַרום איז צו ערוואַרטען אַז אַ דאַנק די בעמיהונגען פון מאַגיסטראַט אין דער וואָיעוואָדזשטווע וועלען די איינוואוינער פון קאָנסטאַנטינאָווער, זגערזשער, אַלעקסאַנדראָווער גאַסען און פון פאַביאַניצער שאָסע בעקומען אַ ביליגע קאָמוניקאַציע פערבינדונג מיט דער שטאָט.

—

אַרעסטירט אַ בייזוויליגען באַנקראָטניק.

(§) נעכטען האָט די פּאָליציי אַרעסטירט אַ געוויסען דוד קאָהן (נאָוואָמיעסקאַ 17) מיט זיין זוהן יעקב.

מיט אַ קורצער צייט צוריק האָט קאָהן געעפענט אַ גאַלאַנטעריע-און קאָנפעקציע-געשעפט אויפ'ן נאָמען פון זיין 17-יאָהריגען זוהן. די סוחרים האָט ער פאַר דער איינגעקויפטער סחורה געדעקט מיט קונדישע און אייגענע וועקסלען. ווען ס'איז אָנגעקומען דער צאָהלטערמין פון די וועקסלען, האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז ס'רוב פון זיי זענען „קינדישע" און אַז דוד קאָהן האָט נישט קיין שום אייגען פערמעגען און דאָס געשעפט איז גאָר פערשריבען אויף זיין 17-יאָהריגען זוהן יעקב.

מען האָט זיי אַרעסטירט און נאָך אַן'אויספאָרשונג, איבערגעפיהרט אין טורמע.

קויהלען פאַר אַרבייטסלאָזע.

(מ) די אונטערשטיצונגס אָבטיילונג ביים מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז מאָרגען, מאָנטאָג וועט מען אָנהויבען אַרויסגעבען טאַלאָנען אויף קויהלען פאַר די פיזישע אַרבייטער, וואָס זענען פעררעגיסטרירט אין מלוכה-אַמט פאַר אַרבייטס-פערמיטלונג (פ. או. פּ. פּ.), וועלכע נעהמען אונטערשטיצונגען און האַלטען אויס אַ פאַמיליע.

די טאַלאָנען וועלען אַרויסגעגעבען ווערען אין די ביוראָ'ס פון אונטערשטיצונגס-אַמט: באַזאַרנע 5, ראָקיטשינסקאַ 10/12 און זשעראָמסקי 74/76 פון 9 ביז 2. עס וועלען אויך אין דער זעלבער צייט אויסגעצאָהלט ווערען די אונטערשטיצונגען.

די, וואָס מעלדען זיך נאָך די טאַלאָנען, דאַרפען האָבען ביי זיך אַ פּאַס און די לעגיטימאַציע פון פּ. או. פּ. פּ.

אויף די דערהאַלטענע קויהלען-טאַלאָנען קען מען אָבנעהמען די קויהלען אויף פאָלגענדע ערטער: שטעדטישער קויהלען-פּלאַץ אויף ווענגלאָוואַ 3, פּאָזנאַנסקי'ס פּלאַץ, אויף צמענטאַרנע, רוג יערזשעגאָ און שייבלער'ס פּלאַץ, אויף רוג פּושענזשאַלניאַנאַ און פּאַבריטשנאַ.

—

די מאָטיוועז פון טויט-אורטייל איבער קאַזימיערזש רידזעווסקין.

(§) אויף נעכטען 10 אַ זייגער איינדערפריה איז בעשטימט געוואָרען צו פערעפענטליכען די מאָטיווען פון טויט-אורטייל איבער רידזעווסקין.

פונקט 10 אַ זייגער האָט מען דעם בעשולדיגטען רידזעווסקין געבראַכט אין געריכטס-בנין. צו דער צייט האָבען זיך אויך אָנגעהויבען זאַמלען גרעסערע גרופּען פון בעקאַנטע און קרובים פון דעם בעשולדיגטען.

2 אַ זייגער מיט 40 מינוט פיהרט מען רידזעווסקין אַריין אין דעם זאַל נומער 37 און דער ריכטער ווילקאָווסקי אין דער געגענוואַרט פון פּראָקוראָר מאַרקאָווסקי לעזט פאַר די מאָטיווען פון אורטייל.

די מאָטיווען פון אורטייל זענען בקיצור פאָלגענדע:

רידזעווסקיס ערקלערונג, אַז ער האָט זיך מודה געווען אין מאָרד, ווייל מען האָט איהם געשלאָגען — פערדינט נישט קיין צוטרוי, ווייל ביים אויסהערען איהם זענען געווען עדות אינספּעקטאָר ניעדזיעלסקי קאָמיסאַר איזידאָרטשיק דער אויספאָרשונגס-ריכטער און פאַרשטעהער פון דער פּראָקוראַטור.

די עדות, אַליביסטען, האָבען איהם אפשר געזעהן אויף קאָנסטאַנטינער פאַלעסיע אַ זייגער 11,40 פאַרמיטאָג, די אויספאָרשונג האָט אָבער פעסטגעשטעלט, אַז דעם וועג פון אַנדזשעיאַ 4 ביז צום אָרט וואו רידזעווסקי האָט געאַרבייט, האָט מען געקענט דורך דעם פערקירצטען וועג דורך האַלערס-פּלאַץ, דורכמאַכען אין 25—30 מינוט.

רידזעווסקי האָט בעת זיין מודה זיין זיך אין מאָרד, אָנגעגעבען אַזעלכע איינצעלהייטען, וועלכע ער וואָלט נישט געקענט אָנגעבען, ווען ער וואָלט נישט געווען אויפ'ן אָרט פון מאָרד.

וואַלאַשטשיק האָט פאַר'ן טויט, ווען ער האָט שוין געוואוסט, אַז עס קען איהם גאָרנישט העלפען, געזאָגט, אַז ער האָט צו רידזעווסקין נישט קיין שנאה, אָבער ער זאָגט וועגען איהם דעם אמת.

דאָס עדות זאָגען פון דער פרוי וואַלאַשטשיק בעווייזט, אַז רידזעווסקי האָט מיטגעשלעפּט אין זיין פערברעכערישע נעץ וואַלאַשטשיקען. דאָסזעלבע בעווייזט דאָס עדות זאָגען פון דעם פּאָליציאַנט אַלטמאַן, וועלכען רידזעווסקי האָט געוואָלט ערמאָרדען און דערצו אויך צוגערעדט וואַלאַשטשיקען.

עס פערשווערט די שולד פון רידזעווסקין דאָס, וואָס ער האָט אין דער גאַנצער צייט פון דער אויספאָרשונג פון פּראָצעס, נישט אַרויסגעוויזען קיין סמנים פון חרטה, צוליב דעם אַלעמען, האָט דאָס געריכט בעשלאָסען, אָנצווענדען בנוגע רידזעווסקין טויט-שטראָף, וועלכע עס איז פאָרויסגעזעהען לויט'ן אַרטיקעל 455 פונקט 12 פון שטראָף קאָדעקס און פּאַראַגראַף 15 פון צייטווייליגע פאָרשריפטען פון יאָהר 1919.

בעת דער גאַנצער צייט פון לעזען די מאָטיוווען פון אורטייל האָט זיך רידזעווסקי פערהאַלטען גאַנץ רוהיג.

נאָכ'ן אָפּלעזען האָט מען רידזעווסקין אָפּגעפיהרט צוריק אין טורמע אויף קאָפּערניקי גאַס.

נייעס פאַר לאָדז! **בעקאַנטמאַכונג.** נייעס פאַר לאָדז!

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט דעם געעהרטען פּובליקום, אַז דאָס פעראייניגטע קאָלעגיום פון

פאָטאָגראַפען-אָנגעשטעלטע

האָט ערעפענט אין לאָדז, קאָנסטאַנטינער 33 (פראָנט, 2-טער שטאָק) אַ ספּעציעלע ווערקשטעל פון פערגרעסערונגס-בילדער (פּאָרטרעטען). אַן'אָריגינעל פּאָרטרעט, דאָפּעלט רעטושירט 35X45 צום פּרייז פון 8 זל. אַ שטיק. כדי צו בעקענען דאָס געעהרטע פּובליקום מיט אונזער קינסטלערישער אַרבייט, מאַכען מיר אַ פּראָבע-פּאָרטרעט דיזעלבע גרויס צום פּרייז פון 3 זל. אַ שטיק. עס ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי אויפנאַהמען אין דער שטאָט, ווי אויך אַלע אַרבייטען, וואָס האָט אַ שייכות מיט דעם פאָטאָגראַפיע-פאַך.

אַכטעט נישט, וואָס די פּרייזען זענען שטוינענד ביליג, נור קומט און איבערצייגט אייך! דאָס אַטעליער איז אָפען טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

Kolegjum Pracowników Fotograficznych w Łodzi,
Konstantynowska 33, front, II piętro. 909

קאָמוניקאַט

מיר זענען מודיע, אַז אויף דער פערוואַלטונגס-זיצונג וואו ס'איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פראַגע וועגען די וואַהלען איז אָנגענומען געוואָרען פאָלגענדע רעזאָלוציע:

די פערוואַלטונג פון קליינהענדלער פעראיין פון די האַלעס און מערק (אָגראָדאָוואַ 10) בעטראַכטענדיג די געשאַפענע פּאָליטישע סיטואַציע אין צוזאַמענהאַנג מיט די וואַהלען צום סיים און סענאַט און נעמענדיג אין בעטראַכט דיווירטשאַפטליכע סיטואַציע פון די קליינהענדלער אין איצטיגען מאָמענט איז געקומען צו דער איבערצייגונג, אַז די רעגירונג פון מאַרשאַל פּילסודסקי האָט מיטגעווירקט צום פערבעסערען די ווירטשאַפטליכע פערהעלטענישען אין אַנקלאַנג מיט די וואונשען פונ'ם קליינהענדלער, שטרעבענדיג צו פערבעסערן זייער ביזאיצטיגע עקאָנאָמישע לאַגע.

אַנערקענענדיג די גינסטיגע טענדענצען פון דער רעגירונג און זייענדיג אין דער האָפנונג, אַז אויך ווייטער וועט די רעגירונג געהן אין דער ריכטונג צו פערבעסערן די לאַגע, אָפּשאַצענדיג די לעבענס אינטערעסען פון די קליינהענדלער- וועט די פערוואַלטונג זיך בעמיהען, אַז די קליינהענדלער הגם זיי געהערען צו פערשידענע ריכטונגען זאָלען אָפּגעבען זייערע שטימען נאָר אויף אַזעלכע ליסטעס, וואָס זענען גינסטיג געשטימט פאַר דער רעגירונג פון מאַרשאַל פּילסודסקי און שטיצען זיין ווירטשאַפטליכען פּראָגראַם.

די פערוואַלטונג פון קליינהענדלער-פעראיין אין די האַלעס און מערק (אָגראָדאָוואַ 10) 725

צוזאַמענפאָהר פון „וויזוואָלעניע".

(או) נעכטען איז אין האָטעל-פּאָלסקי (פּיעטרקאָווער 3) פאָרגעקומען דער וואָיעוואָדען - צוזאַמענפאָהר פון „וויזוואָלעניע". עס זענען בעהאַנדעלט געוואָרען די קאַנדידאַטורען צום סיים און סענאַט און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצושטעלען אין דעם 14. קרייז פון די פּאָוויאַטען: לאָדז, לאַסק און שעראַדז— אויפ'ן ערשטען אָרט דעם געוועזענעם דעפּוטאַט וויזשיקאָווסקי, אויפ'ן צווייטען אָרט — ה' ריכלין און אויפ'ן דריטען — קלימעק.

פון צענטראַלען סוחרים-פעראיין.

(—) היינט נאָכמיטאָג וועט אין צענטראַלען סוחרים - פעראיין (פּיעטרקאָווער 10) פאָרקומען אַ זיצונג פון דער זאַקען-גאַלאַנטעריע-סעקציע און פון דער אייזען-טעכנישער-סעקציע. ס'וועלען אַרומגערעדט ווערען אַ רייהע אַקטועלע פראַגען, וואָס זענען נוגע די דאָזיגע סעקציעס און ס'וועלען פאָרקומען וואַהלען צו די פערוואַלטונגען פון די סעקציעס.

אין די אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) היינט דיזשורירען די פאָלגענדע אַפּטייקען: מ. ליפּעץ (פּעטריקאָווער 193) ע. מילער (פּעטריקאָווער 46); וו. גראָשקאָווסקי (קאָנסטאַנטינער 15); ק. גערטנער (ציגעל-גאַס 64); ה. ניעווייאַראָווסקי (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 37); ש. יאַנקעלעוויטש (אַלטער מאַרק 9).

Dr. PRYBULSKI

זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.

ווענערישע און האַר-הויט-קראַנקהייטען. פּענקער שטראַהלען, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונט

דאַמען פון 4—5 נאָכמ.

ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

רומענישע רעגירונג ענטשולדיגט זיך פאַר די אַמעריק. יודען

און זאגט צו, אז עס וועלען מעהר נישט פארקומען קיין אונרוהען.

(קאָרעספּאָנדענץ פון ניו-יאָרק צום „נייעם פאָלקסבלאַט“).

אויף דער לעצטער זיצונג פון אַמעריקאַנער קאָנגרעס פאַר די ווייגאַכטען, האָט דער יודישער קאָנגרעסמאַן דר. סיראָוויטש געהאַלטען אין קאָנגרעס אַ שאַרפע רעדע געגען רומעניען, צוליב די אונאויפהערליכע אַנטי-יודישע אונרוהען, וואָס קומען פאָר אין דאָזיגען לאַנד. קאָנגרעסמאַן סיראָוויטש האָט דערביי אַריינגעטראָגען אין קאָנגרעס אַ פאָרשלאָג וועגען איבעררייסען די דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען צווישען די פעראייניגטע שטאַטען און רומעניען. די רעדע פון דר. סיראָוויטש און זיין פאָרשלאָג האָט געמאַכט אַ טיפען איינדרוק אין גאַנץ אַמעריקא. דער רומענישער אַמבאַסאַדאָר אין וואַשינגטאָן גרעציאַנו האָט די רעדע פון דר. סיראָוויטש תיכף איבערגעשיקט טעלעגראַפיש קיין בוקאַרעשט.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט איז איצט פאָרגעקומען אַ בריף-וועקסעל צווישען דעם רומענישען אַמבאַסאַדאָר גרעציאַנו און דעם יודישען קאָנגרעסמאַן סיראָוויטש. דער רומענישער אַמבאַסאַדאָר האָט אין זיין בריף איבערגעגעבען אַן אָפיציעלע פערזיכערונג צו די יודען פון אַמעריקא, אַז די רומענישע רעגירונג וועט אין דער צוקונפט נישט דערלאָזען קיין אָנפאַלען אויף יודען. דר. סיראָוויטש האָט אָנגענומען די פערזיכערונג און דערביי ערקלערט, אַז די אַמעריקאַנער עפענטליכע מיינונג וועט פאָדערען, אַז רומעניען זאָל מקיים זיין איהר צוזאָג, וואָס זי האָט געגעבען אין ווערסאַלער שלום-אָבמאַך וועגען געבען יודען פולשטענדיגע גלייכבערעכטיגונג.

דער אויסטויש פון די בריף איז פאָרגעקומען נאָך לאַנגע אונטערהאַנדלונגען צווישען דעם רומענישען אַמבאַסאַדאָר און דר. סיראָוויטש. ביי יעדער ווענדונג אין די אונטערהאַנדלונגען האָט דער אַמבאַסאַדאָר טעלעגראַפירט צו זיין רעגירונג און געבעטען ווייטערע אינסטרוקציעס.

אינ׳ם בריף, וואָס דער רומענישער אַמבאַסאַדאָר גרעציאַנו האָט צוגעשיקט דעם קאָנגרעסמאַן סיראָוויטש, ווערט צווישען אַנדערן געזאָגט:

„מיין טייערער קאָנגרעסמאַן סיראָוויטש, איך האָב זיך דערוואוסט, אַז איהר האָט אַריינגעטראָגען אין רעפּרעזענטאַנטען-הויז אַ רעזאָלוציע, וואָס פאָרלאַנגט, אַז די אַמעריקאַנער רעגירונג זאָל איבעררייסען אַלע אָבמאַכען, וואָס עקזיסטירען איצט צווישען די פעראייניגטע שטאַטען און מיין רעגירונג, אַז זי זאָל זיך אַריינמישען צו גונסטען פון דער יודישער מינדערהייט אין מיין לאַנד. איך בעטראַכט דעריבער אַלס מיין פליכט צו געבען אייך אינפאָרמאַציע, וואָס וועט אייך איבערצייגען, אַז מיין רעגירונג האָט ווייט נישט דערמוטיגט די אַנטיסעמיטישע אונרוהען, נאָר האָט אָנגענומען אַלע מיטלען צו בעשטראָפען די שולדיגע, צו בעצאָהלען די קרבנות פאַר זייערע שאָדענס און צו פערהיטען, אַז אַזעלכע פּאַסירונגען זאָלען זיך נישט איבערחזרן, נישט וואַרטענדיג אויף פּרעמדע עצות אָדער אַריינמישונגען פון אַנ׳אַנדער רעגירונג אָדער פּאַרלאַמענט.

איבערגעהענדיג צו די טרויעריגע געשעהענישען ענדע פאָריגעס יאָהר אין גראָסוואַרדיין און קלויזענבורג, ערקלערט דער אַמבאַסאַדאָר, אַז די אַמעריקאַנער פּרעסע האָט געדרוקט בעריכטען פון קוועלען, וואָס זענען פיינדליך געשטימט צו רומעניען. די ידיעות זענען געווען איבערגעטריבען. דער בעסטער בעוויז דערצו איז, וואָס בעת די אונרוהען איז נישט פאָרגעקומען קיין איין מאָרדטאַט. די רומענישע רעגירונג בעדויערט און האָט אָנגענומען מיטלען צו בעשטראָפען די בעאַמטע, וואָס זענען שולדיג אין נאַכלעסיגקייט. דער פּרעפעקט פון גרויסוואַרדיין און פון קלויזענבורג זענען גלייך אָבגעזאָגט געוואָרען און 400 סטודענטען זענען אַרעסטירט געוואָרען באַלד ווי זיי האָבען זיך צוריקגעקעהרט קיין בוקאַרעשט. אויסערדעם זענען זייערע פּראָצעסען איבערגעגעבען געוואָרען צו אַ קריגס-געריכט.

ווייטער גיט איבער דער אַמבאַסאַדאָר די טובות, וואָס די רומענישע רעגירונג האָט געטון די רומענישע יודען. אין די לעצטע חדשים האָבען יודישע שולען בעקומען די רעכט פון די רעגירונגס שולען. דער פערבאָט, אַז יודישע שולען זאָלען נישט זיין שבת געשלאָסען, איז צוריקגעצויגען געוואָרטן. יודישע שילער אין די רעגירונגס-שולען זענען בעפרייט געוואָרען צו שרייבען אום שבת. יודען זענען מיטגלידער פון די שטאָט-ראַטען. די מוניציפּאַליטעטען סובסידירען יודישע שולען. אין פריהערדיגען פּאַרלאַמענט זענען געווען 10 אַנטיסעמיטישע דעפּוטאַטען בעת אין איצטיגען פּאַרלאַמענט איז נישטאָ קיין איינציגער. די יודען זענען איצט פערטרעטען אין רומענישען האַנדעל און אינדוסטריע, ווי אויך אין ליבעראַלע פּראָפעסיעס און אין דער אַרמיי. אין אַמעריקא איז אויף 4 רומענישע קאָנסולען פאַראַן איין יוד. דער אַמבאַסאַדאָר בעמיהט זיך ווייטער אויפצוווייזען מיט ציפערן, אַז אין די רומענישע הויכשולען עקזיסטירט נישט קיין נומערוס קלאַוזוס. (י.ט.א.)

ליקווידירט דעם שטרייק אין רעדאקציע „כעלמער שטימע“.

קאָמוניקאַט

דער צ.ר. פון די יודישע ליטעראַטען- און זשורנאַליסטען-פעראיינען אין פוילען מעלדעט, אַז דער שטרייק אין רעדאַקציע „כעלמער שטימע“ איז ליקווידירט געוואָרען לטובת דעם געוועזענעם רעדאַקטאָר פון „כעלמער שטימע“ מ. פריד. דער אַרויסגעבער פון דער „כעלמער שטימע“ האָט נאָכגעגעבען די פאָדערונגען פון צ.ר. וועגען קאָמפּענסאַציע פאַר 3 חדשים. דער שטרייק ווערט דעריבער אָפּגערופען. אַלע פּרעסע-אָרגאַנען אין פוילען ווערט צוריק ערלויבט צו שיקען טויש-נומערן דער רעדאַקציע „כעלמער שטימע“.

צ.ר. פון די יודישע ליטעראַטען און זשורנאַליסטען-פעראיינען אין פוילן

סעקרעטאַר

א. י. גראָדזענסקי.

פּ. ס. אַלע צייטונגען, וועלכע האָבען אָפּגעדרוקט די מעלדונג וועגען שטרייק, ווערען געבעטען איבערצודרוקען אויך דעם קאָמוניקאַט.

רעדאַקציאָנס-קאָלעגיום:

מ. בראָדערזאָהן, ל. בראַנט, ח. י. בזשוזשטאָווסקי, ב. זינגער

פערענטוואָרטל. רעד.: ח. קויפמאַן

אַרויסגעבער: פערלאַג „נייעס פאָלקסבלאַט“, פּראָדוציר-קאָאָפּעראַטיוו מיט בעש. האַפטונג.

צום קאמף געגען ארבייטסלאזיגקייט אין א"י

זענען בעשטימט פאזיציעס אין נייעם בודזשעט.

לאָנדאָן, 28 (יט"א טעלעגראַפיש) אין אַ געשפּרעך מיט׳ן יט"א-קאָרעספּאָנדענט האָט פּראָפ. חיים ווייצמאַן ערקלערט, אַז דאָס ענגלישע קאָלאָניאַל-מיניסטעריום האָט בעשטעטיגט אין פּרעלימינאַר בודזשעט פון דער א"י רעגירונג די פּאָזיציעס אויפ׳ן פאָנד צו בעקעמפען די אַרבייטסלאָזיגקייט דורך איינאָרדנען עפענטליכע אַרבייטען.

ס׳איז אויך אָנגענומען געוואָרען דער פאָרשלאַג פון אויבער-קאָמיסאַר פּלומער צו בעשטימען די נויטיגע מיטלען אויף צו בעוועלדערען א"י. די דאָזיגע אַרבייטען וועלען בעשעפטען אַ גרויסע צאָהל אַרבייטסלאָזע.

אַ גרויסער אויסוואַהל פון נייעסטע-מאָדערנע שייטלען

פאַלקעס און האַלבע פאַלקעס

צו בעקומען קאַמיעננאַ 5

2-טען הויף, 2. שטאָק ביי פּאָרזשוצקי.

KASA CHORYCH m. ŁODZI.

OGŁOSZENIE.

Zgodnie z art. 109 Ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby oraz na podstawie wyjaśnienia, zawartego w okólniku Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń z dnia 27.IV.27 r. Nr. 94 — Zarząd Kasy Chorych m. Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że Kasa Chorych nie ma obowiązku niesienia doraźnej pomocy w nagłych wypadkach przy pracy. Do zapewnienia wymienionej pomocy pracownikom, w myśl wyżej zacytowanych przepisów, obowiązany jest pracodawca, który też ponosi całkowitą odpowiedzialność za jej opóźnienie.

Kasa Chorych m. Łodzi udziela i nadal udzielać będzie pomocy w nagłych wypadkach przy pracy, jednak za mogące wyniknąć opóźnienia nie ponosi żadnej odpowiedzialności. —

KASA CHORYCH m. ŁODZI

(—) Dr. Samborski (—) F. Kałużyński

Dyrektor. Przewodniczący Zarządu.

Łódź, dnia 26 stycznia 1928 r. 706

אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם !!!

בצדק כל אמרי פי ואין בהם נפתל ועקש

אויב איהר ווילט ערלעדיגען אייערע אָנגעוועהטאָגטע ענינים, זאָלסטו קומען צו לויפען אין ביורא

17 פעטריקאווער 17

2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52, וואו ס׳ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס לויט׳ן אויסמאָו, קלאַוזולעס און זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען. אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָלאַניעס, רעקורסען וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט-רזשאָנדו, ביטעט וועגען דירה איקאָרזשאַנד-ראָזיעמסשי און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, אַקטען-אינטערציזיעס, אַקטען דאַראָוויזנעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.

ספּעציאַליסט פון שותפות-אַקטען.

רעכט-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ, פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט

זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד״ר ראַקאָדסקי	נאָז האַלז, אויערן קר	11—10 3—2 7—6
ד״ר ריזשאַנער	הויט און געשלעכט קר.	11—10 2—1
ד״ר נאַדלשטיין פּאָלאַק	אינערן-קראַנקהייטען	2—1 8—7
ד״ר יסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2 הניך זונ.
ד״ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	12—10 5—4
ד״ר פּאַפּיערני	פרויען און געבורטס-הילף	$1\text{-}11^{1}/_{2}$ 6—5
ד״ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייט.	5-4 זוג. 1—2
ד״ר ווייגבערג	אינ. הע״ק לונגען-קר	11-1 $5^{1}/_{2}$—7
ד״ר סטופּער	רענטגען	12—10 6—4
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-ארצט	7—3
נ. דאַוויס	צאָהן-ארצט	9—2

צאָהן-טונגדהעלונג, בעלייכטונגען, קאָראָנען, מאָסטען א. א. וו. בײַ דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען

א רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען-שטראַהלען. פאַר בעשטראַהלונג און דורכליכטונגען, קווארץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע טעכנישע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער. אימפּפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.

די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאַג.

וויזיט אין דער שטאָט.

שערער (יגס

ווערען געזוכט

פאַר צעטעל-מאַשינען

קאָפּערניקאַ (מילשאַ)

שליכטעריי. 55

721

מעדלעך

וואָס קענען גוט און שנעל העקלען

קענען זיך זאָפאָרט מעלדען

ווסכאָדניאַ 64, וואָהנ. 17

פון 12—2. 707

אפרייליין

אָדער יונגערמאַן

צו לייכטע אַרבייט באַלד געצאָהלט ווערט געזוכט

ביי טשערנילאָווסקי, ווסכאָדניאַ 72, פּראָנט, 2-טען שטאָק.

724

Fabryka wyrobów kutych i młotownia

BRACI KLEINER

Łódź, Włodzimierska 20, tel. 56-34

מיר נעהמען אָן אַלערליי אַרבייטען, וואָס האָט אַ שייכות מיט שמידעריי און שלאָסעריי.

ספּעציאַליטעט: געשמידטע שרויבשטעקער.

אַכטונג: צום בוי-סעזאָן נעהמען מיר אָן אויסצופיהרען אַנקערס, קלאַמערס א. אז. וו.

708

אין אנא:ם פון דאָנערשטאָג דעם 26-טען יאַנואַר ד. י. פון

וואהל-קאמיטעט ביי די אונפארטייאישע רעליגיעזע יודען אין לאדז

ווסכאדניא 45 איז אַריינגעפאַלען אַ טעות. אַנשטאָט דעם פּרעזידיום-מיטגליד ר׳ חיים גאָלדמאַן איז אויסגעוועהלט געוואָרען ר׳ שלמה פישמאן.

בעקאנטמאכונג !!!

דערמיט ווערט אויפמערקזאַם געמאַכט אַז

געברידער טויבע,

וועלכע האָבען זיך בעריהמט געמאַכט אין גאַנץ פוילען בעזונדערס אין לאָדז מיט זייער אויסגעצייכנעט שפּילען, גוטער און צופרידענשטעלענדער בעהאַנדלונג עמפּפעהלען זיך אויף חתונות, בעלער און אַנדערע שמחות. בעשטעלונגען ווערען אָנגענומען אויף פאָלגענדע אַדרעסן:

נאָוואַ-צעגעלניאַנאַ 22,

אַל. 1-טער מאַי 18,

ווסכאַדניאַ 18.

בעמ.: חתונות, בעלער און שמחות, וואָס קומען פאַר שבת ווערען פון די געב. טויבע נישט אָנגענומען. — געדענקט די אַדרעס!

י. טויבע.

Dr.med. A. MAZUR

אויערן און האַלז-קראַנקהייטען, שטימע-און שפּראַך-פעהלערן (שטאַמלען א. אז. וו.)

האָט זיך איבערצויגען פון נאַרוטאָוויטש 44

אויף ווסכאדנא 65, טעל. 66-01

(איינגאַנג אויך דורך פּעטריקאָווער 46).

נעהמט אָן פון 11³⁰—12³⁰ און פון 3—5 נאָכמ. 770

לייה-ביבליאָטעק

אויפ׳ן נאָמען פון

א. איזענשלאס

11 פאַלודניאַוואַ 11

איז אָפען מאָנטאָג און מיטוואָך פון 5—9 אָוונט, שבת — פון 10—1 מיטאָג און פון 4—9 אין אָוונט.

ווען דו וועסט ביליגער ניט קויפן! אין ערגעץ נישט קויפן!

GRYNBAUM

זיידענע . . . זל. 2.— און 2,50	
Fil-de-cosowe „ 2,90 „ 3,25	
שקאַרפּעטען פון „ 0,60 ביז 2,50	

NOWOMIEJSKA 19, w podwòrzu.

בעזוכט אונז און דו וועסט זיך איבערצייגען! שטרימף

דאס איינציגע
ניי-ערעפענטע געשעפט

מעבעל

שלאָפצימער
שפּײַזע-צימער
קאַבינעטען

מעדכען-צימער
און קוכען-איינריכטונגען
קאמפּלעט און ענצעל-מעבעל

סאָלידע און געשמאַקפולע אויספיהרונג! גינגען באַר און ראַטען-צאָהלונג – עמפפעהלט

W. Tyrkeltaub, Zawadzka 5 w podwórzu

וויכטיג פאַר בעל-שמחות

איך גיב אויף: אבנויץ
גענסער, גאָפּעל, לעפעל, מעסער, ווינער-שטיהל
א. אז. וו. – צו ביליגע פרייזען! – עכט כשר! – מיט אכטונג
פרידוואלד, פּאָלודניאָווא 10.
בעמערקונג: דער זאַל ווערט אויך אָבגעגעבען אויף חתונות. 135

MIEJSKI KINEMATOGRAF OSWIATOWY

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej) tel. 18-26
Dojazd tramwajami 16 i 10.

Od wtorku, dn. 24-go stycznia 1928 r.
Dla dorosłych: **Dla młodzieży:**

ZEW MORZA

według St. Kiedrzyńskiego.
W rolach główn.: **Marja Malicka, Marjusz Maszyński i Jerzy Marr.**
Nad program fragment z obrazu **„ABISYNJA"** (ciąg dalszy).
634

שטריק-מאַשינען

12-ער 45 c/m ברייט, 32-ער 27 c/m ברייט, 13-ער 35 c/m ברייט, ווי אויך הענדשקע-מאַשינען
א. אז. וו. צו פערקויפען פון זאַפּאַרט. צו ערפאַהרען
אין דער שטריקעריי, קילינסקי 135. 660

אויספער-קויף פון האטעל-מעבעל

אין גוטען צושטאַנד זאַוואַדזקאַ 11 טעגליך פון מאָנטאַג ביז דאָנערשטאַג פון 5–8 אָוועגד.
צו ערפאַהרען ביים וועכטער.
633

לעטשניצע פון דאקטוירים ספּעציאַליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 63=37
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָווענד.

ד"ר מאַלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	3–4
ד"ר קירשנער	קינדער קראַנקהייטען	12-9½ 4-5
ד"ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11–1
ד"ר לובינש	הויט- און געשלעכט-קר.	12–2
ד"ר שטירנגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1–3
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12½–2
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	1–3
ד"ר בערמאַן	פרויען און געבורטס-הילף	3–4

סיסטאָסקאָפּיע, שראַנק-שטראַלונגען ווי שטאַמלען א. א. ה. ... אינהאַלאַציע ... עלעקטריזאַציע ... אין לעבאָראַטאָריום ... אוו.

אימפּוּנגען געגען שקאַרלאַטין.

פיי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען א
דענטיסטישער קאַבינעט

ד"ר ווײַנבערשטיין	צאָהן-ארצט	10–9 נמ.
ד"ר לאָווינסקי סאָבאָראָלסקא	צאָהן-ארצט	6–7

קינסטליכע ציינער, קראָנען, פּלאָמבען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

Akuszerka
S. Nirenberg
טעלעפאָן 29=68
בזשעזשינער נ' 20,
פּאַרטער, 3-טען שטאָק
ערטיילט בעראַטונ-גען פאַר דאַמען.

אַ גרויס פּראָצענט-
לאָקאַל
פון איינציגע צימערען אין צענטרום דער שטאָדט ביי פּעטריקאָווער זאָפאָרט אָב-צוגעבען. צו ערפאַהרען
פּעטריקאָווער 45
אין פּרוכטען-געשעפטען.

הייל-אַנשטאַלט: קורסען
... (שטאַמלען, אויס-שפּרעכען)

Dr. med.
A. Szmirgeld
נערווען-ארצט
עלעקטריזאַציעס, ליכטבאַהאַנ-דלונגען
Cegielniana 6, tel. 51-89
מאָנטאַגס ביז 5–7 אָווענד

Dr. med.
BRAUN
פּאַלודניאָווא 28,
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
באַהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט
(הויד-אויסשלאַג)
נעהמט אָן פון 9–11 פריה און פון 5–8 אָוועגד.

Dr. med.
WOLF EYCHNER
פרויען - קראַנקהייטען און אַקושעריע
וביערזשער 11 טעל. 34-72.
נעהמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 194 פון 12–2 ... פון 5–6 ...

Dr ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-73.
הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און ליכט-היילונג.
נעמט אָן פון 4–7 אָוועגד.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, ... רענטגען-... און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 12–3 ... און פון 6–9 אָוועגד.
לעטשניצע פרייזען.

Dr. med.
H. Lajchter
קאָנסטאַנטינער 9.
רוג זאַכאָדניע טעל. 49-66
צאָהן-כירורג
ספּעצ. פון כירורגישע קראַנקהייטען ... צאָהן-פּלאָמבען ...
א.א.וו. נעמט אָן פון 1½–5 און ... פון 10–12

Dr. med.
NIEWIAŻSKI
Sienkiewicza 34
tel. 59-40.
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקה.
בעהאַנדל. פון מענער-שוואַכע
נעמט אָן פון 5–9 אָווענד.

מוטער!

קויף מיר נור
Knorr Haferflocken

מאָדערנע איבעראַל
נאָר די פּאַטענטירטע
פעלד-בעטען
Palma-Patent פּרינקען מיט דער פאַבריקס-מאַרקע
פאַר וועלכע מיר גאַראַנטירען אויף 3 יאָהר
שטעלט אויף לאַגער אין א גרויסען אויסוואַהל!
מעטאַל-בעטען, ניקעל-קינדער-בעטען, טיש-בעטען, אַמעריקאַנקעס, קינדער-וועגעלעך, קינדער-בענקעלעך אויף רעדלעך ווי אויך מעטאַל-מעבעל.
מאַטראַצען
געבעטעס, שאַמסאַ-נע און האַנדישקעס
קאַזעטקעס און טאַפּטשאַנעס.
בעמ.: בעטלעך מיט וואַנטלעך ... פון 17 זל. פעלדזש-בעטלעך 14 זל.
... פּאַבריקס-פּרייזען.
... רעפּאַראַטורען. דעטייל.
לאָדז, פּולנאָצנא 24, טעלעפאָן 85=31.

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-ארצט
St. GELBERG
זאַכאָדניא 15, טעל. 08=31
... צייהן און מונד-קראַנקהייטען, ...
... נעהמט אָן פון 9–2 און פון 3–7 אָווענד. צו ביליגע פרייזען. ...
צוריקגעקעהרט.

א שרייב-מאַשין
אין א גוטען צושטאַנד ווי אויך א ביוראָ-שראַנק
פרייזווירדיג צו פערקויפען
צו ערפאַהרען ביי יהן Piotrkowska 174

מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל
מעבעל
בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט אין מיין
44 מעבעל-געשעפט 44
גדאַנסקאַ (דלוגאַ)
טעלעפאָן 56=62
CH. ŁAZNIK
נאָר ביי מיר קענט איהר **מעבעל** שעהן גוט און ביליג.
בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואַנעס, שלאַפבענק, ניי-מאַשינען, טאַפּטשאַנעס, אַנציגער א. א. וו. אויך צאָהל די העכסטע פּרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

גאַנץ לאָדז

האָט זיך שוין איבערצייגט, אַז די ביליגסטע קוועלע פון
עלעקטרישע לאַמפּען
זשאַרובקעס
„Philips" i „Osram"
און פון זעמטליכע עלעקטר. מאַטע-ריאַלען צו פאַבריקס-פּרייזען איז נאָר ביי
מ. זענדעל – פּראַט – וואָלנאָשטשי 9
בעמ.: כ'נעהם אָן אַלערליי עלעקטרי-שע אינסטאַלאַציעס און רעפּאַראַטורען.

עלטערן!

פאַר 3 זלאָטעס א וואָך ווערט געלערנט מיט קינ-דער דאָס לערנען אין פאָלקס-שולען: חומש, רש"י, נ"ך משניות, גמרא יהודות תּוספות, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע בריוו. ...
... לעהרער י. ד. ראַזענפעלד, פּלאַץ וואָלנאָשטשי 6 ... רעכטס 2 שט.
בעמ. ס'ווערן אויך אָנגענומען אָנפאַנגער פון 5 יאָהר אָן
א שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ...